

Saziv Akcionog Komiteja

Cijon. Akcioni Komitej sazvan je za 22. jula u London.

29. godišnja konferencija američkih cijonista.

Egzekutiva Svjetske Cijonističke Organizacije sazvala je u sporazumu s predsjedništvom Akcionog Komiteja sjednicu. Egzekutiva Svjetske Cijonističke Organizacije sazvala je u sporazumu s predsjedništvom Akcionog Komiteja sjednicu A. K. za 22. jula u London. Dnevni red ove sjednice, koja ima po zaključku 14. cijon. kongresa raspravljati i o budžetu izgradnje za godinu 5687 bit će ovakav:

1. Opći i politički referat Egzekutive;
2. Saopćenja Egzekutive o pitanjima Jewish Agency;
3. Palestinski budžet;
4. Rad i razvitak Keren Hajesoda;
5. Stanje poljoprivredne kolonizacije;
6. Stanje gradske kolonizacije;
7. Pitanja Organizacije;
8. Budžet Svjetske Cijon. Organizacije;
9. Izvještaji o
 - a) Keren Hajesodu,
 - b) bankama,
 - c) univerzitetu i tehnici;
10. Izvještaji pojedinih komisija;
11. Izvještaj o akcijama na području najaktuelnijega rada.

29. GODIŠNJA KONFERENCIJA AMERIČKIH CIJONISTA.

Poziv dru. Weizmannu i sir Herbert Samuelu, da dodju u Ameriku. — Opozicija protiv krimske kolonizacije. — Spor s redom »Bne Cijon«, koji je primio program cijonista revizionista. — Lipsky kritikuje pasivnost mandatarne vlasti. — Proširenje Jewish Agency. — Zaključena nova kampanja da se za Palestinu sabere 7 i pol milijuna dolara.

Dne 27. juna započela je u Buffalo 29. godišnja konferencija američkih cijonista. Odmah na početku konferencije odlučeno je da se dr. Weizmannu i sir Herbert Samuelu odašalje brzopuzni pozdrav sa zamolbom da dodju u Ameriku. U svom velikom iscrpnom referatu dotaknuo se je predsjednik Američke Cijonističke Organizacije g. Louis Lipsky svih aktualnih problema. Kritikovao je pasivnost Engleske kao mandatarne vlasti. Mandatarne se vlast ograničila, na funkciju arbitera između stranaka, koje se u Palestini prepiru. U stvari kolonizacije Židova u Rusiji naglasio je potrebu, da se zauzme jasan i odrešit stav prema tom pitanju, kako bi položaj bio jasan. Govoreći o prilikama unutar američke cijonističke organizacije kritikovao je korak reda »Bne Cijon«, koji je pristupio frakciji cijonista revizionista, pa se time po mišljenju g. Lipskoga ograničio o utanačenje s nadređenom općom organizacijom američkih cijonista.

Drugoga dana razvila se živahna diskusija o svim tim pitanjima. Najživlja je diskusija bila po predmetu »Bne Cijon«. Nakon generalne debate prihvaćeni su razni zaključci, među kojima valja istaknuti rezoluciju kojom se odobrava memorandum Svjetske Cijonističke Organizacije Savezu Naroda i popratno pismo dr. Weizmanna lordu Plumeru.

30. juna uveče završena je konferencija. Na zaključnoj sjednici govorili su rabin Stephen S. Wise i Bjalik. Na poticaj Emanuela Neumanna zaključila je konferencija da se povede sabirna kampanja za izgradnju Palestine, koja imade namaknuti svotu od 7 i po milijuna dolara i da ta kampanja imade započeti u jeseni ove godine. (Krajem novembra 1925. započeta kampanja Udruženih Palestinskih Fondova s kontingentom od 5 milijuna dolara završena je s uspjehom. Redak. »Židova«.) Taj je zaključak stvoren i napokon prihvaćen uz veliko oduševljenje čitave konferencije. Nakon žive diskusije prihvaćena je rezolucija kojom konferencija američkih cijonista izriče, da konferencija američkih cijonista zauzima simpatičan stav prema kolonizaciji Židova u Rusiji utoliko, ukoliko se u propagandi za tu akciju priznaje prioritet Palestine. Nakon što je prihvaćena rezolucija primljen je i dodatak u kojem se kaže, da konferencija odobrava gledište predsjednika američke cijonističke organizacije izraženo u njegovom referatu, a u stvari odrešitog stava prema onim nastojanjima, koja idu u javnosti popularišu projekt kolonizacije Židova u Rusiji sa svrhom da suzbiju akciju za Palestinu.

Prihvaćena je rezolucija o pitanju proširenja Jewish Agency, gdje se ističe, da američki cijonisti ostaju kod smjernica 14. cijon. kongresa u tom pogledu, ali žale, što su necijonistički krugovi skrivili te nije došlo do ugovorenoga proširenja. Poduzet će se koraci da se proširenje ostvari što prije, pa se nalaze Egzekutivi američke cijon. organizacije da poradi u tom smjeru.

Predsjednikom američke cijon. organizacije izabran je opet Louis Lipsky. Odlučena je svečana proslava njegove pedesetgodšnjice. Konferencija priredila je burne ovacije Louis Lipskome. Pjevanjem Hatikve završena je konferencija.

IMIGRACIJA HALUCA U MAJU 1926.

Halućka imigracija u maju iznosi 83% od cjelokupne imigracije u tome mjesecu.

Jerusolim, 2. jula (P. C.) U osam mjeseci, od oktobra 1925. do maja 1926., uselilo se u Palestinu 18.076 Židova. Od tih je tek 9 i po procenata raspolagalo s kapitalom za osnivanje egzistencije u Palestini, t. j. s kapitalom od prosječno 500 funti. Ostali bijahu halucim ili takove osobe, koje su ovisne o rođjacima u Erec Jisraelu. U aprilu ove godine iznosio je postotak imigranata s nešto kapitala 4%, u maju 51 i po procenata. Procenat haluca bio je u aprilu 72,5%, a u maju 83,7%.

*

Ukupni broj radništva u Zemlji iznosi okruglo 29.000. Prema službenom izvještaju Palestinske Cijon. Egzekutive bilo je od toga neuposlono u maju 12,5%. (U Engleskoj je u mjesecu maju bilo neuposlono 10,7% od svega radništva, Madjarskoj 7%, Njemačkoj 21,3%, u Danskoj 30,2%). U posljednje vrijeme popravljaju se prilike na radnom tržištu što se ima da svede na priticaj novca iz Amerike.

DELEGACIJA VAAD LEUMIA U LONDONU.

London, 4. jula. (JTA) Cijonistička Organizacija svečano je dočekala članove delegacije Vaad Leumija, koji su prispjeli u London iz Ženeve, gdje su zastupali interese Židovske zajednice u Erec Jisraelu. Svečanosti priredbi predsjedao je dr. Hašim Weizmann, koji je održao odulji govor, u kojem je među ostalim rekao, da je poželjno, te bi Savez Naroda bio sudštem o arapsko židovskom pitanju. Delegacija Vaad Leumija zastupala je židovsku zajednicu u Palestini tačno na način, koji odgovara suštini ideja Saveza Naroda. Britanska će vlada uvažiti javno mišljenje kako se ono izriče u Ženevi, najvažnijem centru evropskoga javnoga mišljenja. Uspjeh Vaad Leumija u Ženevi je moralan, pa se ne može da odvađuje.

Nakon dr. Weizmanna govorio je član delegacije Vaad Leumija dr. Arlosoroff. U svome govoru naglasio je, da je delegacija radila u potpunom sporazumu s Egzekutivom Cijonističke Organizacije. Delegacija je mogla konstatovati, da je naša pozicija u Ženevi jača nego što se općenito misli. Dr. Arlosoroff je istaknuo važnost saradnje s internacionalnim birooom rada. Palestinski eksperiment, završio je dr. Arlosoroff svoj govor, zanima danas političke glave, kao jedan od najinteresantnijih pokušaja narodne izgradnje jedne zemlje.

KAKO U MADJARSKOJ HOĆE DA UKINU NUMERUS CLAUSUS.

Budimpešta, 5. jula. (JTA) Neke madjarske novine javile su »iz dobro upućenoga vrela«, da se u ministarstvu prosvjete izrađuje zakonski projekt o promjeni zakona o numerus claususu na madjarskim visokim školama, da bi se taj projekt imao podastri parlamentu za njegovu jesenju sesiju. Izvjestitelj JTA saznao je, da taj projekt predviđa neograničeno primanje Židovskih studenata na visoke škole, ali bi se imala uvesti neka ograničenja kod izdavanja diploma židovskim absolventima visokih škola. Osim toga imala bi se zavesti ograničenja kod primanja židovskih absolvenata u državnu službu.

(Po onome što biva u madjarskom javnom životu vjerujemo, da se ni peštanska vlada ni peštanska parlamentarna većina ne će ustručavati, da uzakone ovu smiješnu smicalicu. Ured. »Židova«.)

BROJANJE PUČANSTVA U POLJOPRIVREDNIM NASELJIMA.

Poljoprivredni odio Cijonističke Egzekutive u Palestini, namjerava provesti brojanje pučanstva u židovskim poljoprivrednim kolonijama u Palestini. Tom će se zgodom skupiti i statistički podaci o posjedu. Brojanje ima da obuhvati sve židovske kolonije i privatne kolonije Keren Hajesoda. Akcioni Komitej Cijonističke Organizacije imat će na dnevnom redu odobrenje svote za pokriće troškova za ovo brojanje.

Dokora će započeti i opće brojanje židovskog pučanstva u Palestini, koje su odlučili provesti zajedno Cijonistička Egzekutiva i Vaad Leumi.

Svjetska konferencija cijonističke ortodoksne frakcije »Mizrachi« održat će se od 10. do 15. augusta ove godine u Anversu. Na konferenciji će učestvovati oko 100 delegata.

Izgledi

za sjednicu Akcionog Komiteja nisu povoljni. Politički položaj označen je činjenicom, da su prihodi za KH u ovoj godini znatno podbacili. Zapaža se uzbuđenost i nemoć u svim političkim krugovima cijonizma. Nervoja Jišuva dosegla je vrhunac. Politički, radnički, pa i privredni krugovi Palestine kao da su izmučeni, zamoreni dugim ispaštanjem — sve u nadi, da će ipak nastupiti čas olakšanja. Novac će doći, tempo rada oživjet će spale arterije, omamit će nerve, oduševiti srca. Rad, rad, rad, — to je ritam života, za kojim se vapi. Uposlit će se ruke, što čeznu za radom, udobrovoljit će se stomaci, što krule od gladi.

Mi smo već doživljavali slične stimunge. Unatrag tri godine položaj je sličio današnjem. U Emeku nisu haluci imali kruha, a što je osjetljivije, ni sjemenja, da ožive tešku zemlju. Onda je, ukoliko, Weizmann saagnuo glavu u Americi, kesa je stala da izbacuje zlatnike i položaj se u Palestini popravio. Časovita gospodarska konjunktura u Poljskoj razbudila je ambiciju i stvarni polet za investicije u zemlji — kriza je bila riješena.

Danas je opet teško. Investicije žderu sredstva, koja su mala. Jišuv se proširio, a sredstva opet suzila. Palestina kao takova ne može da se uzdržaje sama od sebe, cijonistička Palestina. Zvuči kao ironija, što bidže britske Palestine iskazuje suvišak. Čiji je to novac koji pritiče rezervama britske uprave? Dok mi upriličujemo manifestacije i demonstracije u Ženevi, Jerusolimu ili Londonu, da nam se da pomoć od zemaljske uprave u stvarima školstva i državnih zemljišta — demonstracije, što ostadoše bezuspješne — britski štetiše, a nama se pričinja, škrti upravnici iskazuju suviše, kao da se radi o tantijemi ili dividendi pokojne Istočno indijske kompanije. Naivni su voljni da vjeruju, da se ovima radi o dokazu spram finansijskog svijeta, da će Palestina iz svog redovitog bidžea biti sposobna, da amortizuje budući palestinski državni zajam. A kako ćemo mi odgovarati jevrejskom narodu, ako na taj način ne uspijemo da izgradimo jevrejsku domaju? Zbog toga, što nam britska uprava baca neprestano klipove. Ne, Britanac suviše je spokojan ili elegantan, da bi nam dizao zapreke, ali tko bi ga prisilio, da nam pomogne, ako je sebi protivno utvujio u glavu?

Kojeg li čuda onda, da nam novinstvom dnevno prolaze vijesti o tom ili onom milijunskom poklonu, koji se u zadnji čas iskazuje kao iluzija. Jałove nade — simptomi nervoze.

Isto smo tako čuli o namjeravanoj akciji dra. Weizmanna i Herbert Samuela za ponovno pregovaranje oko proširenja Djuš Edžensi. Izgledalo je, kao da je isti pokopan, a sada nam se čini, da je taj put zadnji pokušaj u toj stvari. Tom zgodom treba da se javnost pozabavi više nego do sada uopšte američkim jevrejstvom, cijonizmom i organizacijom cijonista u Americi. Osim novaca, koji je Palestini do sada priticao iz Amerike, Amerika donasa i novi duh, duh poduzetnika, realnih stvaralaca gospodarskih pozicija i tako zvani duh široke demokracije američke. U prvom redu, ako se pomisli na američki novac, krivo je, da si predstavimo, da Amerikanac daje mnogo lakše, nego koji drugi. Razlika je tek u tome, da je Amerikanac navikao da daje, mnogo, neprispodobivo više nego Evropejac za javne institucije, humanitarne svrhe, a konačno i za političke partije. Tome pridolazi, što mu je vrijednost novčane jedinice veća nego u većine evropskih moneta, pa je njegov prinos efikasniji. Izvan je svake sumnje međjutim, da bez organizacije golemih podviga oko sabirnih akcija, u Palestini ne bismo do danas vidjeli ni pro-bite centi. Psihološki razlog, zašto do Edžensi do danas nije došlo, upravo je u tome, što uz volju Amerikanca, da saradjuje na izgradnji Palestine, koja ga zanima sa ekonomskoga stanovišta, ona je njemu novo, tako reći neotkriveno gospodarsko područje, što podražuje nervni sistem i brzi mozak okretnoga Amerikanca. Ne samo to, već i navika, da se daje u javne svrhe, učinila je pomisao o Djuš Edžensi i asimilovanom Jevrejstvu Amerike pristupačnom. Ali kad je Weizmann došao sa nacionalnim momentom, ti veliki trgovci, veliki filantropi, možda i duhoviti ljudi, najedno se nadjoše pred jednom nepoznanicom, pojmom jevrejskog nacionalizma, koji oni kao »punokrvni Amerikanci« nisu poznavali. A naši američki cijoniste? Oni se razlikuju od svojih asimilovanih sugradjana Jevreja zaista samo po afirmovanju bazelskog programa. To je naravski svagdje na svijetu tako, ali mi do sada nismo dovoljno računali sa američkim komponentama u cijonizmu, odnosno ta nova pojava nije došla dovoljno do izražaja u stvaranju cijonističke ideologije i cijonističke organizacije. Što znači »široka demokratija« američka? Netko je na to zlobno primjetio, da je u Americi svakom dozvoljeno, da se baci pod vlak ili da se unesreći na najprometnijoj ulici u Njujorku. Nas ta demokratija interesuje utoliko, što dolazi do izražaja prilikom kongresnih zasjedanja, što je svakako odlučno kraj današnjih ekonomskih pozicija u svijetu za izgradnju Palestine. Značajno je, da su Amerikanci već na dva ili tri, a naročito na zadnjem kongresu istupili kao posebna

Pozivaju se svi zagrebački sumišljenici, koji su primili na raspacavanje blokove šekela i saveznoga doprinosa, da te blokove zajedno s obračunima o d m a h predadu u uredu Saveza Cijonista, Ilica 38. prvi kat, a u svrhu ustanovljenja tačne evidencije i završenja akcije.

grupa. Jeli to tek lokalni patriotizam Amerike ili imade i svojih dubljih razloga? Predjemo li preko momenta lokalnog patriotizma, uvidjet ćemo naskoro, da si pravi širokogrudni demokrata američki predstavlja Palestinu izgrađenom na temelju slobodnog gospodarskog natjecanja svih faktora, koji kod toga dolaze u obzir. To bi nedvojbeno u današnjem stadiju palestinske izgradnje moglo da doprinese gospodarskoj anarhiji, koja uostalom već postoji, ali koja bi uz dovoljan pritica kapitala uništila nacionalni momenat kod izgradnje Palestine.

Svi ti momenti bit će od presudne važnosti kod narednog zasjedanja Akcionog Komiteta. Ne varaju li nas svi simptomi, pristupit će se ponovnoj redukciji palestinskog bidžea zbog slabih rezultata Keren Hajesod prinosa. To opet znači zastoj, znači nezadovoljstvo, znači rasplamsanje partijskih borba, znači slabljenje organizacije, znači profanovanje ideje. Vraćamo se romanti. Očekujemo opet čuda od pojedinih bogatuna. Bogatuni teško daju, a što je žalosnije, rijetko daju. Jedan narod ne smije da se pokloni svemućem idolu kapitala, koncentrovanog u džepu pojedinca.

II.

Prirudno je, da cionističku javnost u Jugoslaviji mnogo zanima, što se kod nas cionistički radi i što su kod nas cionistički rezultati. Kad bi se o tim rezultatima suviše rano pisalo, nastala bi opasnost, da se rad, koji se ne završava nikada, a koji se započeo onim momentom, kad je cionistička organizacija osnovana, da se taj rad prosudi za vremensko razdoblje, koje je prekratko, da rezultate iskaže. Svakako imade i kod nas pojava, koje su analognе onima u svesvjetskoj organizaciji cionista, a opet imade onakovih, koje su osobujne, koje odgovaraju našim prilikama i koje su odraz malog jevrejskog miljea našega. A ipak, koji su izgledi za naše Savezno Vijeće, koje se sastaje sredinom oktobra?

Ova je godina bila značajna utoliko, što je opet uzdigla svagdje, gdje djeluju cioniste, svijest o cionističkom ideji i cionističkoj organizaciji. I zaista, u Jugoslaviji učinilo se sve, što se pod danim, malim okolnostima učiniti moglo. U tome je pogledu Jugoslavija jedna od rijetkih zemalja, gdje se ijarska akcija revno, savjesno, oduhovljeno provadjala. Koji su rezultati? Neka govore brojke. Nema tome ni 14 dana, da je šekelska akcija kod nas iskazivala 1950 šekela. Nakon 14 dana broj je poskočio na 3200. Izgleda, da ijarska akcija prema dosadanjem broju šekela nije stvarno uspjela. Prošlih godina imala je Jugoslavija 6000, zadnje godine 4700, a ove godine, koliko dosadani rezultati iskazuju, nešto preko 3000 šekela. Koji su razlozi, da šekelskom akcijom Jugoslavija nije potkrijepila ono, što je ijarskom akcijom obećala? Imade objektivnih činjenica, o kojima treba da vodi računa svatko, koji će prosudjivati rezultate. Naš je cionizam nažalost rasparčan i to prilično točno po pokrajinama, koje su u predratno vrijeme onemogućavale jedinstvo Jugoslavije. Svaka pokrajina imade ako je tako dozvoljeno izraziti se, posebni svoj mentalitet, posebni svoj duh, pa i u jevrejskom, konačno i u cionističkom smislu. Pokušajmo promotriti prilike u Bosni. Pod ovim dojmom razumije se cionistički život i intezitet rada u Sarajevu. Situacija je tamo takova, da naši najbolji saradnici nijesu smogli dovoljno samoprijeđora i dovoljno cionističkoga idealizma, a da bi raznim potrebama cionističke organizacije na vrijeme udovoljili. I ako je organizacioni spor, koji je nastao zadnjih godina između sarajevskih Sefarada, okupljenih u tamošnjoj MCO i vodstva cionističke organizacije, normalizovan, protivnici toga riješenja nisu smogli toliko uvidjavnosti, da ocjene valjano nastalu situaciju. Nedvojbeno je kroz to nastao zastoj i smalaksao intenzitet u cionističkom radu, što se najbolje odražuje u tome, da Sarajevo — konkretno uzevši — do sada nije obračunalo nijedan šekel. To su realni preduvjeti, bar za sada, za ocjenjivanje cionističkog rada pred Saveznim Vijećem u pogledu naših sarajevskih sumišljenika.

Zamjerni zamah i intezitet zadobio je cionistički rad u Beogradu. Ne samo u stvari Keren Hajesoda, koji je sada mezimče naših beogradskih sumišljenika, već u odličnoj mjeri i u organizacionom pogledu, iskazavši do sada iz Beograda samoga oko 800 šekela. Treba da se ponadamo, da će taj intenzivni i savjesni rad naših beogradskih sumišljenika od sada neograničeno da potraje i dalje, pa će prema tome Beograd u budućnosti naše organizacije zauzeti jedno od vodećih mjesta. Uostalom, Beograd iskazuje za sve grane cionističkog rada zamjerne sposobnosti i interes. Treba da se spomenemo, da se Beograd neprestano takmi sa Zagrebom u iskazivanju doprinosa za KKL. — No time nismo sve rekli, što ima o Srbiji da se kaže, preostaje sefardski problem Južne Srbije. Taj se ni ove godine nije bitno pomaknuo spram naprijed od dosadanje situacije. Pomisao je prema tome najbliža, da upravo Beograd priskoći u pomoć našim Sefardima Južne Srbije, da dižući svijest cionizma, kultivirajući cionističku ideju, predobije vanredno vrijedni i tako reći neotkriveni element Sefarada Južne Srbije za cionističku organizaciju.

U Hrvatskoj, kao jednoj od najstarijih domena cionizma u našim krajevima, ijarska akcija kao takova naišla je na najveće razumijevanje i na najbolju provedbu. Ovdje je bilo jasno, da se radi o osvježanju primarnih cionističkih pobuda o produbljivanju i razvijanju cionističke ideje, koja je unatoč peripetijama i decenijama razvika ostala u suštini svojoj onako jednostavna, kako su je prvi cionisti proklamovali. Šekelski rezultat kao odraz akcije nije najpovoljniji, a osobito je slab u Zagrebu. Koji su tome razlozi? Izvan je svake sumnje, da su se upravo u ovim krajevima radjali prvi impulsi i inicijative za cionistički rad. Ovdje je zapravo stvorena naša organizacija i ovdje se rodio omladinski pokret.

Analizirajući razvika omladinskog pokreta može se konstatovati nazadak. Nije mi poznato, koliko u organizacionom pogledu, ali je očito, da taj nazadak postoji u idejnom razvijanju pokreta. Imade tu objektivnih činjenica, koje vrijede po čitavom svijetu, a ne samo kod nas. Živimo u doba konsolidacije, u idejnom smislu bi to značilo izgradnje. Medjutim je

pokret pošao drugim tokom. Umjesto izgradnje zapao je u romantičnu reakciju. I ta pojava imade svoje analogije. Iza revolucije, kad se čovječanstvo umorilo, jer je dalo svu svoju snagu sve svoje oduševljenje za ideju, ljudi se povlače i teže za udobnošću. Udobnošću, koja nije spojiva sa zadacima velikoga pokreta. Reakcija je nakon tih pojava revolucije obično romantična, pa i kod nas. Stvamo datira naš omladinski pokret iz vremena prevrata. Sve se ništilo, a radjalo se novo pod teškim bolima. Samo ono, što se pod takovim okolnostima donosi na svijet, ono je veliko, u tom času veliko. Sa srednjem prilika, sa srednjem okolnosti, sve veliko se nivelira. Toj opasnosti nije izmaknuo ni naš omladinski pokret. Nema velikog zamaha prevratnih godina. Unatoč donešenih stvarnosti — stvarnost se uobičajila.

Omladina prihvatila je tu romantiku i odabrala si svoje forme. Forme, koje su zreloom čovjeku u mnogočem nestvarne i nerazumljive. Što nas najviše zanima na čitavom tom procesu jest činjenica, da je i sama cionistička disciplina beskompromisno izvršavanje cionističkih obaveza, i u omladini zapela. Kod mnogih omladinaca cionistička svijest ne dosiže više onamo, da si kaže, da je šekelska akcija, pa bila ona i akcija brojaka, u prvom redu dužnost svakoga cionista, pa i omladinaca, da u njoj sudjeluje. Takav razvoj prilika daje nam povoda, da razmislimo o opasnosti, koja prijete svakoj organizaciji, ako se za vremena ne bude pobrinula za valjaniji naraštaj.

U neočekivanoj mjeri zatajila je, do sada barem, cionistička Vojvodina. Još pred godinu ili dvije svaki je jugoslavenski cionista mogao da se ponosi sa svojom najmlađom braćom u Kraljevini — vojvodjanskim cionistima. Nade se nisu ispunile. Plamen, koji se rasplamsao, sada još tinja. Nadajmo se, da nema opasnosti, da će utrnuti.

Osim ovih iznesenih pojava našu cionističku javnost najvećma interesuje pitanje halučke farme, koje takodjer predleži Saveznom Vijeću. Naša javnost treba da si je svjesna, da riješenje pitanja halučke farme ne ovisi o vodstvu cijo-

nističke organizacije u Jugoslaviji, već o halucima, koji su u Palestini i o mogućnostima KKL, da im dade prikladno zemljište. Nakon nekoliko godina sabirnoga rada, kad se potreban novac u glavnom po organizaciji sakupio, a time je organizacija bez sumnje najveći dio svoje dužnosti izvršila, nastao je spor oko dodjeljivanja zemljišta između haluca i KKL. Taj je spor u svojoj biti simptom za problem, koji nastaje u Palestini kad se radi o naseljavanju zapadnjaka na zemljištu KKL, odnosno u širem smislu, kad se radi o uživljavanju Jevreja u sklopi palestinske jevrejske domaje. Ne popuste li prema tome u svojim zahtjevima haluci s jedne, a KKL sa svojim mogućnostima s druge strane, farma ne će biti. O rezultatu ovoga ovisit će i sva praktična vrijednost naših dosadašnjih uistinu slabih pokušaja oko hašare jugoslavenske omladine i oko hebraizacije unutar jugoslavenskoga jevrejstva.

Pri koncu još jedna općenita pojava. Nestalo je drugarstva između članova naše organizacije. To je i prilično jasno. Pokret i organizacija su ostarili, »revolucionarni« drugovi iz godina prvih naleta postali su dobri građani, uvažene ličnosti. Ta činjenica, koja je objektivna, ima za nas te neugodnosti, što se danas lični momenti i lične trzavice provlače našim redovima više, nego bi to bilo dozvoljeno u organizaciji, koja gradi na idealizmu svakog pojedinca.

Izgledi za naše Savezno Vijeće, koje će stajati nedvojbeno pod utjecajem vanjskih cionističkih događaja, riješenjem halučke farme, uspjehom Keren Kajemeta i Keren Hajesoda, a u veoma velikoj mjeri i pod utjecajem ojačanja omladinskoga pokreta u smislu svoga prvotnoga »revolucionarnoga značenja«, ti izgledi da će se izreći lozinkom ijarske akcije: širite i produbljajte ideju, vaspitajte se jevrejskim vrednotama i cionističkim idealizmom, jačajte organizaciju cionista, jer je ona jedino sredstvo naroda, koji ne poznaje pojavu i silu države.

Zagreb, 8. jula 1926.

Jona Steiner.

Židovi u Italiji

Nigdje u Evropi ne postoje židovska naselja, toliko dugo kao u Italiji. Prvi su se Židovi doselili u Italiju još u prvom stoljeću prije Krista, a kasnije su se Židovi selili u tu zemlju u velikom broju. Drži se, da je broj Židova u Rimu bio za vrijeme Augusta oko 8000, dok je u svemu bilo tada kojih milijun Židova. Kroz stoljeća znatno se mijenjala njihovo brojčano stanje. Do 16. vijeka bilo ih je mnogo u južnim krajevima Italije, ali kasnije biše izagnani pa se nikad više ne povratise onamo. (Danas je jedina židovska općina na čitavom talijanskom Jugu u Napulju, kamo su se doselili afrički i azijski Židovi, nakon ujedinjenja Italije). U Rimu, Crkvenoj Državi, Toskani, Pijemontu, Lombardiji i Venetu bilo ih je uvijek, ali mnogi su prije stanovali u selima, dok danas žive gotovo isključivo po gradovima.

Možemo razlikovati četiri židovska tipa u Italiji. Prvo su autohtoni, talijanski Židovi, koji se ondje nalaze od pamtivijeka. Danas ih imade tek nešto u Rimu i okolici, jer su se ostali već davno asimilirali. Ti ljudi imadu sasvim talijanska imena, a osim po vjeri ni po čemu se ne razlikuju od Talijana. Obrede vrše po sefardskom ritusu, ali taj je recipiran nakon useljavanja španjolskih Židova, koji tvore drugi, najrašireniji židovski tip u Italiji. I oni su već posve asimilirani, no nepoznavaju se po arapskim i španjolskim imenima, po relativnoj ustrajnosti, kojom se drže židovskih običaja. Ali ti Židovi već stoljećima govore talijanski, a ne španjolski. Najviše ih je bilo u Livornu, gdje su imali, a i danas imaju veliku i moćnu općinu. Treći su tip potalijančeni i sefardizirani njemački Židovi, kojih imade najviše u Lombardiji i ostalim sjevernim provincijama. Ti su ljudi dolazili u zemlju tokom vijekova, često nakon progona, a davali su talijanskom židovstvu mnogo novih snaga. Ipak su i oni danas već Sefardi, a od ostalih se razlikuju tek svojim italizanim imenima. (Na pr. Murgio od Marburg, Pollaco od Polak, Luzzatto od Lausitz, Loschitz itd.). Dosada nabrojani Židovi broje se u Sefarde i međusobno se više ne razlikuju ničime, dok u četvrtu, strože odijeljenu grupu spadaju Aškenazi, kojih ima u Italiji dvije vrste. Jedni, žive u sefardskim općinama, te se pretapljaju u Sefarde (najkasnije u 3. generaciji), a došli su iz Njemačke, Austrije ili sa Istoka u zadnjim decenijama. Drugi su članovi aškenaskih općina, kojih ima svega četiri: u Meranu, Gorici, Trstu i Rijeci. U potonjim mjestima ima i nešto hasida iz Poljske. Ti su krajevi prije pripadali Austro-Ugarskoj, pa se stoga razumije ta izuzetnost.

Židova ima u Italiji svega nekih 50.000. Stalni se broj ne da ustanoviti, jer se državne statistike ne vode prema vjeri, a svi Židovi ne pripadaju bogoštovnim općinama, budući da je članstvo fakultativno. (Crkva je, kako je poznato, od države odijeljena). Najviše Židova ima danas u Rimu, zatim u Torinu, Trstu i Firenci. Rim će imati oko 5500 Židova, Firenca oko 3000, no sigurnih brojeva nema.

Karakteristika je Židova u Italiji, da su posvema asimilirani i da se ni u čemu, osim u vjeri, ne razlikuju od Talijana. Izuzetak čine Aškenazi, naročito oni iz monarhije, koji još govore njemačkim (ili mađarskim) jezikom, te nešto više prijanaju uz vjeru i obrede. Nacionalnoga života, u našem smislu, ima vrlo malo, a sve što postoji, nastalo je umjetno, cionističkom propagandom. Malo židovske svježine unose useljenici, osobito istočni Židovi, koji dolaze neprekidno, ali u čednom broju. Vjerski je život na umoru, što se vidi i po tome, da mnoge općine propadaju, a mnoge ne mogu ni da namjestu rabine. Obredi se vrše vrlo slabo, ali ipak mnogi Židovi (naročito livorneški i drugi španjolski) ne napuštaju osnovne dužnosti (obrezivanje, pohadjanje hrama za većih blagdana, konfesionalnu ženidbu i ukop). Mješani su brakovi vrlo česti, ali djeca židovskoga oca većinom ostaju Židovi. Pokrštenja su naprotiv rijetka, jer obično nema razloga za promjenu vjere. Promjene imena dakako u Italiji nema mnogo, jer

su imena sva već italizirana; tek u posljednje vrijeme mijenjaju Aškenazi svoja njemačka imena u talijanska.

Židovska kuća ne razlikuje se mnogo od svake druge talijanske. Kašerut je češći no što bi se to očekivalo, naročito kod onih, koji i inače po tradiciji jače prijanaju uz vanjske obrede.

Socijalni je položaj svih Židova naskroz povoljan. Mnogi Židovi su vrlo uvažene ličnosti (sveučilišni profesori, liječnici, advokati, veletrgovci i industrijalci), proletarijata među njima gotovo i nema. Svi su dobri patrioti (usto su i cionisti), ali se prema fašizmu vladaju prilično rezervirano. (Ipak ima u fašističkim redovima dosta Židova, pa i među vođjama). Razlog je uglavnom taj, što su Židovi bili stupovi talijanskoga, slobodnozidarskog zidarstva i liberalizma. Mussolini je rasturio sve talijanske slobodnozidarske lože, prognao framazone i liberale, te time indirektno pogodio Židove, koji su i inače nerado gledali svaki maslini režim.

Antisemitizma u Italiji nema, izuzevši klerikalne redove, koji Židove mrze najviše zato, jer u njima vide rušioce autoriteta katoličke crkve (Luzzatti, Nathan). Sada je recepcijom katolicizma po fašističkoj stranci i jedan dio ove katoličke politike prešao u fašistički program, no ne pod imenom antisemitizma, nego kao framazonstvo.

Kulturni život Židova kreće se u posve talijanskome duhu. Židovski život (nauka, religija, filantropija itd.) nije znan, a kupi se oko rabina svake općine. Rabini su većinom vrlo obrazovane i ugledne osobe, koje mogu svojom svestranošću okupiti veliki broj prijatelja i djaka.

Nacionalni život zaokupljen je cionizmom, a začetnici cionističkoga pokreta u Italiji opet su rabini. Općine su u posljednje vrijeme takodjer uzele živoga učešća u interesu za cionizam, dok su prije bile više ekonomsko-birokratske uredbе. Kao u drugim zemljama, i u Italiji je interes za bivanje u Palestini znan, pa se prihodi za cionističke fondove povećavaju stoga iz godine u godinu. Glavni je cionistički centar Firenca, a inače se još ističu Torino i Milano. U Firenci nalazi se Talijanski Savez Cionista, a u Milanu Uprava Fondova, dok organizacije u Torinu, a i u Rimu imadu zamašni uticaj na Savez. — Omladinskih društava imade u nekim mjestima, ali centralne organizacije nema, osim što postoji Savez Kulturnih Židovskih Društava, u kojima ima omladina glavnu riječ, ali se dosada nije pokazala kakova veća aktivnost. Najjače omladinske grupe nalaze se u Livornu, gdje se jednom održao (pred 2 godine) veliki sastanak židovskih omladinaca.

Najljepši rad pokazuju talijanski Židovi u svojoj štampi. Njoj se ima zahvaliti, što je židovski život donekle probudjen iz letargije. Postoji tjednik »Israele«, koji izlazi u Firenci već više godina, a nakladni zavod istoga imena izdao je velik broj knjiga i brošura židovskoga sadržaja. Imade prilično mnogo i originalnih stvari i dobrih prijevoda. Od talijanskih židovskih publicista ističu se naročito Dante Lattes, funkcionar Cionističke Organizacije, Ciro Glass, Alfonso Pacificisti, rimski rabin Sacerdoti, te mnogi drugi.

Završno se može reći, da Židovi u Italiji kao zajednica ne pokazuju mnogo intenzivnoga života, ali imadu vanrednih ličnosti, koje služe na čast i sebi i židovstvu. Asimilacija se u Italiji doduše ne da zadržati, ali priticanjem židovskih elemenata sa sjevera uvijek će se obnoviti židovski život u gradovima, premda se karakter starih židovsko-talijanskih i španjolskih predja ne će moći preporučiti. Današnji talijanski Židovi kao cjelina jamačno su kulturno najnapredniji od svih Židova (još u getu bili su najkulturniji!), ali su i najasimiliraniji, najmanje »židovski« u nacionalnome smislu. No osjećaj pripadnosti prema svojoj braći izvan granica Italije je još vrlo živ, a pogotovo osjećaj prema Palestini i njenoj obao-

vi, koju prate s budnim interesom. Poželjno bi bilo, da se asimilirani tipovi izvan Italije ugledaju u primjer talijanskih asimilantata, koji bjelodano pokazuju, kako je moguće biti i asimilant i prijatelj izgradnje Palestine.

Z. R.

Palestinska privreda

IZVOZ NARANDJA IZ PALESTINE.

Objavljeni su ovi službeni podaci u izvozu narandja iz Palestine: u novembru 1925. 38.696 škrinja u vrijednosti od 11.507 funti, u decembru 151.538 škrinja u vrijednosti od 45.905 funti, u januaru 1926. 265.738 škrinja za 80.061 funti, a u februaru 291.304 škrinja za 87.400 funti. (Ziko).

IZVANJA TRGOVINA PALESTINE.

Prema podacima palestinske privredne revije »Mishar v'Taasija« iznosio je uvoz u Palestinu u novembru 1925. 710.062 funte, u decembru 580.954 u januaru 1926. 488.974 funte, a u februaru 527.320 funti.

Produkcija pive u Palestini.

U Jafi je otvorena nova malena pivovara pod imenom »Libanon«. To je već druga pivovara u Jafi. Prvoj je vlasnik g. A. Pomeranz. Pivovara braće Rosenberg u Ako započela je već ranije produkcijom.

Izvoz duhana iz Palestine.

»Mishar v'Taasija« javlja: Udruženje uzgajatelja duhana odaslalo je u inostranstvo 32.000 kg. duhana, koje su kupile tvornice duhanskih preradjevina. A. S. Majkapar u Rigi i Berlinu. Osim toga je spomenuto udruženje izvezlo 10.000 kg duhana u Udružene Države, a 25.000 kg. odaslalo u komisijonalnu prodaju tvrtci Herman Spierer u Trstu. Sad se upravo vode pregovori o prodaji 150.000 kg. duhana raznim tvrtkama u Evropi. Pored toga je Lublinerova tvornica duhana priredila teren za izvoz daljnjih 150.000 kg.

Oko 10 posto studenata na letskoj univerzi u Rigi su Židovi. Od 550 židovskih studenata posjećuje 133 pravni fakultet, 95 medicinski, 86 kemički institut, a 68 matematički.

*

Nalazi petroleuma u Palestini.

JTA javlja, da su kod arapskoga sela Sakia u blizini Jafe radnici kopajući bunar naišli u dubini od 150 metara na bogate tragove petroleja. Posjednik zemljišta, na kojem se kopao bunar, dozvao je stručnjake, koji su potvrdili nalaz.

Tvornica konzervi.

U Tel Avivu osnovao je g. Jules tvornicu konzervi. Tvornica je nedavno započela radom. Producira zasad djem, marmeladu, žele i sirup. Investirani kapital iznosi 2000 funti.

Kulturne bilješke

SEDAMDESETA GODIŠNJICA RODJENJA AHAD HAAMA.

Jerusolim, 5. jula. (JTA) Udruženje Hebrejskih Književnika u Palestini sprema veću proslavu sedamdesete obljetnice rođenja velikoga židovskoga filozofa i oca duševnoga cijonizma Ahad Haama (Ašera Ginsburga), koja pada na 5. augusta (25. aba) ove godine.

Ahad Haam rodio se godine 1856. u Skviru u guberniji Kijevskoj. Godine 1884. pridružio se pokretu Hoveve Cijona, pa doskora bude izabran u centralni komitet organizacije toga pokreta. Već prije nego što je dr. Teodor Herzl počeo pregovarati politički cijonizam, stvorio je bio Ahad Haam duhovni cijonizam, koji predstavlja produbljenje cijonske misli, kako su je iznosili Lilienblum i Pinsker. Nakon prvoga cijonističkoga kongresa u Bazelu god. 1897. ustupio je Ahad Haam protiv Herzlovoga političkog cijonizma i izjavio, da se židovska država, koju hoće Herzl, ne može ostvariti, i da je krivo mišljenje da bi se Židovi iz diaspore ili ma i jedan dio od njih mogao da presadi u Palestinu i da bi se tim djelomičnim preseljivanjem moglo materijalno riješiti židovsko pitanje. Židovsko pitanje imade svoju bitnu duhovnu stranu, pa se očigledno mora da rješava s toga gledišta. Prava je palestinska misao po Ahad Haamu u nastojanju, da se u Palestini, historičkoj domaji židovskoga naroda stvori duhovni centar za Židove svega svijeta. Ovdje treba da se izgradi nacionalna židovska visoka škola, ovdje će se preporoditi hebrejski jezik, razviti slobodna židovska kultura, neutisnuta ni u kakvoje tuđe okvire.

Svoje ideje saopćio je Ahad Haamu u velikom nizu članaka, koji su kasnije skupno izašli u nekoliko svezaka pod naslovom »Ala parašat derahim« (Na prekrizju).

TRIUMF HABIME U PARIZU.

Paris, 4. jula. (JTA). Iz Beča stigao je u Paris na odulje gostovanje moskovski hebrejski teatar »Habima«. Dne 29. juna izveden je u teatru »Madelaine« za pariške kritičare i pozvane goste »Dibuk«. Ova izabrana publika bila je oduševljena tom predstavom. Kritika uvelike hvali umjetnost »Habime«. Prva predstava za širu publiku davana je dne 30. juna.

Bilten Povereništva Keren Kayemeth Leisra'el u Beogradu. Povereništvo KKL u Beogradu izdalo je ovih dana 14. bilten o svome radu. Na uvodnom mjestu je apel za provedbu Herzl akcije i odulja bilješka posvećena uspomeni dr. Teodora Herzla. Pored pregleda rada i iskaza doprinosa imade vijesti o događajima u Palestini i u širem židovskom svijetu i vijesti o cijon. radu i životu u Beogradu. I ovaj je bilten poput svih ranijih ogledalo usrajnoga i uspješnoga rada naših beogradskih sumišljenika.

*

Beogradska »Politika« donijela je u svom broju od 3. o. m. članak, u kojem se sa simpatijom prikazuje život i rad Teodora Herzla i njegova uloga u židovstvu.

Židovski šport

Nogometni šport u Erec Jisraelu lijepo se razvija, a razlog treba tražiti u velikoj popularnosti toga športa u Palestini naročito, otkako je Hakoah iz Wiena pobjedjivala u Erec Jisraelu. Osim toga ne zahtijeva bavljenje tim športom odveć velikih materijalnih sredstava, a ni vremena. Odigravaju se česte utakmice, pa smo o njima već izvjestili. Najjača su društva Makabi (Tel-Aviv) i Hapoel (Hajfa). Revanš utakmica korigirala je rezultat utakmice ovih klubova od 6:1 na 4:3 (1:3) u korist Makabija. — U subotu 25. juna odigrana je finalna utakmica za prvenstvo Zemlje između Makabi (Tel-Aviv) i Hasmoneje (Jerusolim) sa rezultatom 2:1 (1:1) za Makabi (Tel-Aviv).

Bar - Kohba (Lodz, Poljska) proslavila je nedavno 15. godišnjicu opstanka športskom svečanošću, koja je vanredno uspjela. Nakon mimohoda svega izvršujućeg članstva izvodile su se teškoatletske i gimnastičke vježbe. Poslije lakoatletskih natjecanja odigrana je utakmica između Bar-Kohbe i tamošnjega Hakoaha sa rezultatom 2:1 (1:1) za B. K.

Hakoah (Wien) kreće na 20. o. m. na turneju po baltičkim zemljama. Od jačih protivnika treba spomenuti klubove i gradski team u Rigi, Revalu i Kownu. Na toj turneji sudjeluju još neki od igrača, koji polaze u Ameriku.

U mačevanju dobio je klubsko prvenstvo u Hakoahu ing. Farkaš, a u floretovanju Lion.

U natjecanju za prvenstvo Evrope u mačevanju i floretovanju nastupaju za Austriju i 2 Hakoanca i to Lion u floretovanju i mačevanju, a Strauss samo u floretovanju.

Židovski team Čehoslovačke tukao je mađarski team Slovačke sa 4:1 (1:1).

Na međuklubskom hrvalačkom natjecanju u Zagrebu plasirali su se sa strane Makabija Eugen Berger na prvo mjesto u perolakov kategoriji, gdje je bilo najviše takmaca i najboljih, te Ali Hewes, poznati dugogodišnji centerhalf i kapetan momčadi Makabija na 3. mjesto srednje b) kategorije. Ostali Makabijevi atlete (Günz, Sekač, Schwarz i drugi) nisu se plasirali usprkos lijepoj tehnici. Sva športska štampa uvelike hvali Makabijevu atletu, a Bergera smatra najboljim zagrebačkim hrvačem uopće. Veseli nas napredak te sekcije, koja još mnogo obećaje zbog izvrsnog materijala, i kojoj želimo da i nadalje ustraje u sistematskom radu.

Rudi Sitzer. Židovski šport u Jugoslaviji izgubio je jednog od najdarovitijih i najagilnijih sportaša. Podmukla i kratkotrajna holest shrvala je u najljepšim godinama mladog od svih veoma voljenog Makabijevog člana Rudi Sitera.

Mladi pokojnik sudjelovao je kao odlični trkač u mnogobrojnim natjecanjima, i bio u Makabijevoj juniorskoj štafeti 4x100 metara (Hinko Schlesinger, Rudi Sitzer, Čiča Gross i Oskar Brauner, koja još i danas nosi jugoslavenski rekord. Na lanjskim žid. gimnastičkim i športskim svečanostima plasirao se kao prvi u skoku u dalj, prvi u trčanju 200 m, a kao treći

Iz Jugoslavije

Odgoda prvoga sleta Makabi okruga

Odbor Okruga Svjetskog Saveza Makabi za Kraljevinu SHS u Zagrebu zaključio je na svojoj sjednici od 6. jula o. g. odgodu prvoga sleta Okruga na god. 1927. iz razloga, jer je broj aktivnih učesnika, gimnastičara i sportaša izvana prepoznatan, a da bi u dostojnoj mjeri manifestirao temeljnu ideju Svjetskoga Saveza Makabi, koji radi na fizičkoj obnovi židovskog naroda.

Prvi slet iziskuje reprezentaciju svakog pojedinog društva, kojemu je do ove obnove, a ujedno i manifestaciju volje i napora širokih krugova za našu instituciju kao zdravu reakciju, preokret u mišljenju i u načinu rada naših društava, koja bi se uz intenzivan rad kroz cijelu godinu mogla uvijek u najkraće vrijeme spremati za sletske i slične priredbe.

Razaslane športsko gimnastičke propozicije ostaju nepromijenjene za naredni slet, a nadopunit će se eventualno prema potrebi i željama organizovanih društava Okruga, te daju prilike da na osnovu istih društva kroz cijelu godinu rade i da se dostojno sprema za svoj prvi slet.

Naredna radna godina Okruga i pojedinih društava u njemu treba da se kreću u znaku intenzivnoga rada i organizovanja, saradnje i međusobnoga sporazumijevanja pa uspjeh ne će izostati.

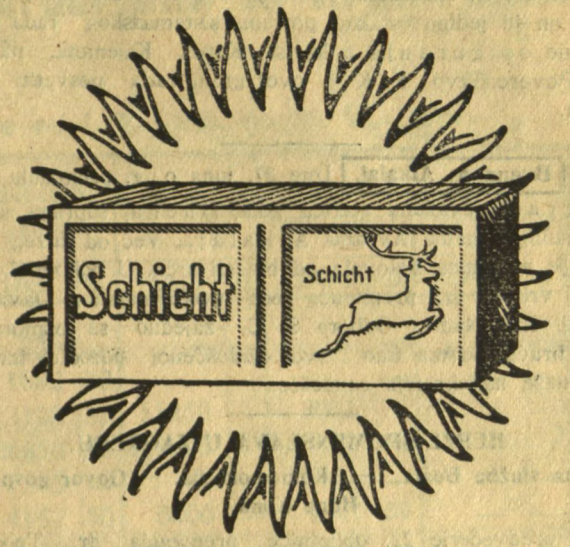
Dosadašnja uprava Okruga nastavlja automatski funkcije povjerene joj na Konstituirajućem Vijeću od 18. X. 1925., pa će za cijelo razdoblje svoga djelovanja položiti račun na I. Saveznom Vijeću u vezi sa I. Sletom Okruga.

Uz bratski: šalomi!

Okrug Svjetskog Saveza Makabi za Kraljevinu SHS.

SA SJEDNICE RADNOGA ODBORA SAVEZA CIJONISTA.

Na svojoj sjednici od 5. VII. o. g. raspravljao je Radni Odbor o pitanju sanacije sav. financija na temelju izvještaja pododbora, koji je ispitao plan g. Davida Spitzera. Zaključeno je kontingentiranje MCO. Ujedno se raspravljalo o financijama Saveza i Židova na temelju financ. izvještaja g. Pollaka. U stvari pripreme za iduće Savezno Vijeće SCJ određuje RO termin za isto, a ujedno i Sav. Vijeća. Iz stigle pošte proizlazi da je u Bajmoku osnovana MCO. Kuratorij Keren Hajesoda, Beograd javlja posjetu izaslanika KH gg. Goldmanna i Stejnera u svrhu provedbe KH-akcije u Zagrebu. Primljen je na znanje izvještaj Paš. Ureda, iz kojega proizlazi, da su Jugoslaviji dodijeljena do sada samo 3 certifikata, a od ovih su 2 već podijeljena za emigrante iz Južne Srbije, dok za treći ima takodjer petenata. Raspravljalo se još o farmi i nekim eventualijama tehničke naravi.

Sunce među sapunima

je

Schichtov sapun - znak Jelen.

Već desetke godina nastoje svi proizvođači, da dostignu Schichtov sapun. Želi li proizvođač ili trgovac da osobito pohvali svoj sapun, onda tvrdi, da je njegov sapun „dobar kao Schichtov“.

Ne dajte se zavesti riječima „dobar kao Schichtov“, već tražite svuđa samo

Schichtov sapun,

a taj je pravi jedino

sa znakom Jelen.

na 100 m. Tu je bio u odličnoj Makabijevoj štafeti 4x200 m (Schlesinger, Mirko Hirschl, Rudi Sitzer, Čiča Gross).

Sahrana pokojnikova bila je u ponedjeljak dne 5. o. m. uz brojno učešće pokojnikovih prijatelja i Makabijevoga članstva. I zagrebački lakoatletski krugovi izvan Makabija i sve lakoatletske institucije u Zagrebu iskazale su mladom pokojniku dolično posljednju počast. Na Makabijevom domu vije se crna zastava. Dragome drugu sačuvati čemo — trajnu spomen. Neka mu je laka zemlja. S. D.

BEOGRAD.

(Od našeg redovnog dopisnika.)

A. K. Beograd, 6. jula.

Nova uprava Crkv. Škol. Jevr. opštine u Beogradu.

Na izborima održanim 27. pr. m. izabrana su ova gospoda u upravu za period 1926.—1929. i to: Rafajlo Finci, Semajo Demajo, Lazar Avramović, dr. Salamon Alkalaj, Šalom Ruso, dr. Bukić Pijade, Avram Buki Hajim, Menahem M. Koen, Moric A. Levi i Josif Plinto. U širu odbor izabran su: Marko Baruch, Jakov S. Davičo, Binja Nahum, David M. Levi, Maks Demajo, dr. Rafajlo Margulies, Leon de Leon, Aron Alkalaj, Nisim Almoslino, Moša N. Levi, Jakov I. Russo, Moša Josip, dr. David Albala, Sima Leović, Moša Karić, Isak Mašijah, Isak H. Gabaj, Miša Levi, Avram H. Levin, Avram R. Levi, Jahljel Alkalaj, Jakov Kalef, Lazar Demajorović, Mika Nisim i Rafajlo Benvenisti. — U smislu novih pravila uprava i odbor primiče dužnost, pošto odbor za žalbe osnaži izbor odnosno oceni umesnost žalbama, koje su podnesene protiv ovih izbora. I ako se hoće ovim žalbama da izazovu novi izbori ipak se mora konstatovati činjenica, da opozicione liste u opšte nije bilo. Jedino je nekoliko ličnosti dobilo veću ili manji broj glasova. Nova uprava i odbor svakako će nastojati, da složnim radom opravdaju povjerenje svojih birača. Beogradsko Jevrejstvo stoji pred mnogim važnim zadaćama, kao: zidanje jevr. doma, unapređenje škole i dr. Sa radošću možemo konstatovati, da u principijelnim pitanjima u kulturnom i nacionalnom naziranju vlada jednodušnost, koja će svakako biti najbolji zaog za napredak na svima područjima ove opštine.

Svečan pomen dr. Teodoru Herzlu.

Dne 4. o. m. priredili su ovd. Mesna Cijonistička Organizacija i Povereništvo Keren Kajemeta u sinagozi »Bet Israel« svečan pomen dru. Teodoru Herzlu povodom 22-godišnjice njegove smrti, uz sudjelovanje hora Srp.-Jevr. Pev. Društva. Svečani govor održao je g. dr. Jakob Kaideron. Govornik je u glavnom iznio i karakterisao najvažnije momente u životu i ulozi neumrlag pokojnika kao preporoditelja jevr. nacionalne misli i kao osnivača i vodje cijonističkoga pokreta. Na kraju ističe važnost sadjenja »Herzlove Šume« u Erec Jisraelu, koje provodit Keren Kajemet iz sredstava prikupljenih »Herzlovim akcijama«, čime se najzrazitije odužujemo seni velikoga vodje.

Poseta g. dr. Egonu Zweigu u Beogradu.

Na svome proputovanju iz Bugarske za Budimpeštu bavio se u našem gradu jedan dan g. dr. Egon Zweig, član Hanhage Keren Kajemeta u Jerusolimu, posvećujući to kratko vreme upoznavanju ovdašnjih prilika u pogledu cijonističkoga delovanja, a naročito u pogledu aktivnosti ovd. Pove-

reništva Keren Kajemeta. Pošto je o svemu bio tačno informisan, on je jedino istakao potrebu sistematskog rada i za odelenje osiguranja u korist Keren Kajemeta, pa će ovd. Poverenštvo K. K. i ovoj grani rada posvetiti veću pažnju.

Buena A. Alkalaj. Dne 27. juna o. g. preminula je u Beogradu uvažena starica gdja. Buena, supruga skoro preminulog hahama Avrama Alkalaja. Već od dužeg vremena je pokojnica bolovala od bolesti srca. U pokojnici gubi kratko vrijeme iza preminuća oca svoju majku g. Davida A. Alkalaj, član Nadz. Odbora S. C. zajedno sa osmoricom svoje braće, kojima kao i svoj ožalošćenju porodici izrazujemo našu najiskrenije saučesće.

HERZL-SPOMENSLAVA U ZAGREBU.

Žalobna služba Božja. — Komemoracija. — Govor gosp. dr. Huga Kona.

U predvečerje 22. obljetnice preminuća dr. Teodora Herzla, u četvrtak dne 1. jula uveče održana je u hramu žalobna služba Božja. Bio je prisutan čitav Radni Odbor Saveza Cijonista u svečanom odijelu, jednako predstojništvo bogoštovne općine i predstavnici zagrebačkih cijon. društava i žid. institucija. Kantoralne funkcije obavio je kantor gosp. Weissmann. Rabin g. dr. Gavro Schwarz uvjerljivo je iznio veličnu Herzlovoga djela ističući njegovu svežidovsku koncepciju, po kojoj nije tražio rješenje samo za Židove jedne zemlje nego za svu židovsku zajednicu uopće. Nepoznat u času kad se podigao da širi svoju misao, ušao je doskora u srce naroda. Poput proročkoga svjetla zasjaio je Herzl na židovskom obzorju. Svojim je djelom zbio masu našu, drvenju i bespomoćnu u jednu impulzivnu cjelinu, ali mu sudbina nije dala da vidi ostvarivanje njegovih snova u Erec Jisraelu. Herzlova smrt pada u vrijeme triju sedmica žalosti, kad se narod sjeća katastrofa u punoj nadi u bolje dane, vjerujući u ispunjenje velikih proroštava.

Nakon što je g. dr. Schwarz završio svoju propovijed, otpjevali su zbor i kantor g. Weissmann prigodni psalam, a iza toga izrekao je dr. Schwarz Kadš pred Aron Hakodesom. Na kraju su kantor g. Weissmann i zbor otpjevali »Sivisi adonaj«.

U nedjelju prije podne održana je u dvorani »Makabija« najavljena svečana komemoracija. Gosp. dr. Hugo Kon, predsjednik Izrael, bogoštovne općine u Zagrebu, održao je svečano spomen-slovo, u kojemu je sažeto i plastički istaknuo značajku Herzlove ličnosti i Herzlova djela. Još je premlena, po vremenu, distanca naša od Herzlova života, a da bismo mu mogli bez subjektivnosti odrediti, sasvim objektivno, mjesto koje ga ide. On je za nas velikan, utirač, idealističan borac, čovjek pjesničke zanosivosti kao i svi veliki pregoaci. Herzlove ideje i kroz sve nužne peripetije koje donosi životna realnost, ostaju snažne i tačne, ostaju osnovkama. Židovski je problem Herzl zahvatio u cjelovitosti, a plod toga razmatranja bila je konstatacija: mi smo narod, mi smo jedan narod. Ideja međunarodne harmonije i apsolutne pravde dominantna je kod Herzla, što je zapravo židovska nota njegovoga razmatranja u tom pogledu. Narod je s oduševljenjem prihvatio Herzlovov zov. Kad je proces ostvarivanja cijon. ideala stao da snažno napreduje, Herzla već nije bilo među živima. Još uvijek ne mogu narodi da etski regulišu svoj odnos prema Židovima, pa neka bi, prema suštini čijonske misli židovski narod zauzeo naskroz etički stav prema svakom narodu, potpomažući kulturni napredak po vrijednosti svojih iskrenih snaga. Oplođuje se već puštošću krvavim znojem oduševljenih idealista. Ovo preganje nije tek epizoda nego presudno djelo. Vjieran ideji Herzlovoj židovski će narod kročiti dalje, mučeći muku na djedovskom tlu visoko dignuti zastavu socijalne i internacionalne pravde, da na djelu pokaže, da židovstvo dosada još nije reklo svoju posljednju riječ.

Živo odobravanje nagradilo je govornika za njegove sadržajne riječi.

Roza Weiss. U petak dne 2. jula preminula je u Zagrebu nakon duge bolesti gdja. Roza Weiss, supruga gosp. Adolfa Weissa, nastavnika zagrebačke Žid. Konfesionalne Škole u miru. Pokojnica je sahranjena u nedjelju dne 4. o. mj. prije podne. Zihrona livraha! Gospodinu Weissu izričemo ovim putem naše iskreno saučesće.

Rudi Sitzer. Nesmiljeni je udes pokosio mladi život u naponu snage i životnoga elana istrgnuo iz krila harmonične porodice nadobudnoga i dobrog sina a iz krugova zagrebačke omladine mnogo voljenoga druga. Rudi Sitzer bio je kao vanredno talentovani sportaš veoma cijenjen u jugoslavenskoj sportskoj javnosti, a zdrava karakternost i simpatična mladenačka odrešitost učinila ga naročito simpatičnim u redovima naše cijonističke omladine. Prošle je godine bio s uspjehom svršio građiteljsku školu i s mnogo je ambicije ušao u zvanje pokazujući u radu savjesnost i ustrajnu radinost.

Mladi pokojnik sahranjen je u ponedjeljak dne 5. o. mj. poslije podne. Unatoč nevremenu ispratilo ga je do groba mnoštvo njegovih mladih drugova i starijih prijatelja. Skupilo se čitavo aktivno članstvo »Makabija«.

Od ulaza u groblje do groba nosili su lijes članovi Makabija. Nad grobom oprostio se od pokojnika ispred »Makabija« toplim i usrdnim riječima g. Samuel Deutsch.

Neka mu je laka zemlja nad zemnim ostacima njegovim. Rastuzenoj porodici naša najiskrenija sućut.

Promocije. U subotu dne 3. jula diplomiran je na zagrebačkom univerzitetu za magistra farmacije g. Josip Milhofer član Radnoga Odbora Saveza Cijonista i Hanhage Saveza Žid. Omlad. Udruženja. — Usrijedu dne 30. juna diplomiran

je na Kraljevskoj Visokoj Tehničkoj Školi u Zagrebu za inženjera arhitekture g. Ernest Weissmann sin zagrebačkog kantora g. Josipa Weissmanna. Srdačno čestitamo!

SPOMENSLAVA ZA HERZLA U SARAJEVU.

(Od našega redovitoga dopisnika).

Ove je godine Sarajevo dostojno proslavilo obljetnicu smrti smrti našega velikana dr. Teodora Herzla.

Na samu godišnjicu — u petak pred večer održana je služba Božja u Aškenaskom hramu. G. nadrabini dr. Weszel govorio je o značenju djelovanja Herzla i o njegovoj ličnosti. Poslije govora izmolio je pred otvorenim hakošom haškavu. — U subotu na večer poslije molitve Arvita bila je svečana služba u Sefardskom hramu. Posjeta je bila odlična. Svečanost je otvorio natkantor Altarac tužaljkom »Cadik ata...«, praćen od Lirinog zbora i zatim pročitao 49. psalm. Spomen-slovo g. nadrabina dr. Levija bilo je snažno, ubjedljivo i puno misli. Prikazavši kako pojedini funaci i gemije stvaraju povijest, reče da su Jevreji i u diaspori imali mnogo velikih duhova i heroja, ali samo jednog vođu — Herzla. Iznio je stanje Jevreja u drugoj polovini 19. stoljeća kad je jevrejstvo stalo da se strovaljuje i na tome objasnio veličnu Herzlova djela. U krupnim crtama predložio je Herzlov rad, govorio o uspjesima i naporima u Erec Jisraelu, pozvao prisutne, da svako bude šamaš u memori i završio starom zakletvom: Im eškaheh Jerusalamim, tiškah jeminim! — Poslije govora g. natkantor je otpjevao psalam Mihtam le-David, našto je g. nadrabini pročitao haškavu i zapalio za pokoj duše našeg vodje jedan plamičak u ner-tamiđu i jedan predsjednik općine. Zatim je nadkantor izmolio kadiš i »Lira« je zapjevala Hatikvu. Time je ova lijepa svečanost završena.

Ovih dana provodi se ovdje akcija za Herzlovu šumu u Palestini. Rezultat još nije poznat.

(J. M.)

KARLOVAC

Herzlova spomen-slava. — Predavanje g. dra Aleksandra Lichta. — Lijepi uspjeh šekelske akcije.

(Od našega redovitoga dopisnika).

Kaosto i svake tako je i ove godine Mjesna Cijonist. Organizacija na 1. jula ove godine, u predvečerje smrtnog dana Herzlovo priredila svečanu spomen-slavu. U pol 9 sati na večer održana je u hramu svečana žalobna služba Božja, na kojoj je rabin g. dr. Bernard Šik održao kratki ali snažni govor. Natkantor g. David Meisl je uz pratnju kora svojim lijepim i simpatičnim glasom otpjevao žalobne pjesme i jedan psalam od Hellera, držan u modernijem muzičkom stilu. Prigodom ovogodišnje spomen-slave počastio je Karlovac svojim posjetom prvak jugoslav. cijonizma g. dr. Aleksandar Licht, koji je iza službe božje u prostorijama MCO održao jedan u svakom pogledu vanredan govor te upravo plastički prikazao veličnu Herzlovu kao čovjeka i Židova. Kod svih prisutnih bez razlike naziranja postigao je osobit uspjeh. — Ovogodišnja Herzlova spomen-slava Mjesne Cijonist. Organizacije bila je vanredno dobro posjećena te su joj uz žid. pučanstvo bez razlike sudjelovali i predstavnici Bog. Općine i »Hevre Kadiš«. Ta se spomen-slava ubraja među najuspjelije žid. priredbe u Karlovcu.

Ovih dana završena je ovogodišnja šekelska akcija sa osobito lijepim rezultatom. Dok je prošle godine sakupljeno 56 šekela, ove je godine sakupljeno 80, što ponovno pokazuje širenje cijonske misli u Karlovcu.

Keren Kajemet je ove godine dobro organizovan. Osim redovitog mjesečnog ubiranja od samokontingentiranja, ispražnjuju članovi »Karl. Žid. Omladine« svakog drugog mjeseca škrabice KKL-a, koje su se lijepo udomile u gotovo svim žid. kućama, što se naročito moglo konstatovati kod posljednjeg ispraživanja, koje je završeno s lijepim rezultatom.

ČAKOVAC.

(Od našeg redovitog dopisnika).

Dne 27. juna posjetio je g. Eugen Hoffmann Dolnju Lendavu, da tamo raspacha škrabice i provede šekel-akciju. Uspto je smjestiti nekoliko škrabica i otprilje bilo je u Donjoj Lendavi nekoliko škrabica, pa ih sada imade ukupno 14. Jedni cijonista u Donjoj Lendavi je, koliko znamo, tamoshnji veoma oblijubljeni kantor g. Adler. On je svjetovao čakovačkoga delegata, da bi pomajprije trebalo održati

Vjesnik Saveza Židovskih Omladinskih Udruženja

Korespondencija. U zadnje se dane veoma pojačala korespondencija Misrada. Gotovo sva sav. udruženja se javljaju pa i ona, koja su cijelu godinu šutjela. Očito se vidi gibanje, koje je nastalo oko sleta. Sva sav. udruženja najavila su već dijelom neformalno, a dijelom i formalno svoje učešće na sletu. Mnoga su već priposlala svoje rezolucije za Sav. Vijeće (o ideološkoj strukturi Saveza, o odgojnim metodama, o stavu prema Ahdu, o metodama uprave i rada, o Gideonu i Sav. Vjesniku i mnogo drugo), a mnoga su nestilizirane prijedloge poslala. Osim sav. udruženja interesiraju se mnogi pojedinci, koji u svom mjestu nemaju sav. udruženja, a žele da stupe u kontakt sa Savezom. Osim toga se u užem krugu sav. članova (Hanhaga, Misrad i mnogi bivši članovi R. O.) živo korespondira o saveznim i sletskim pitanjima. Već se dobrano osjeća da su sletski dani na domaku!

Adresa Sletbiroa nije više Mustafa Djenetića ulica, nego Krekova 1, I. kat, na koju adresu sva odnosna pisma slati treba.

Zajednička hrana stoji Din. 80, (i kašer!), a računa se ovamo, dva ručka i tri večere (25.—27. jula, jedan ručak na Ilidži!). Tko reflektira na zajedničku hranu, neka to ne zaboravi javiti sletskome odboru.

jednu dobro organizovanu cijonističku propagandnu priredbu, pa osnovati društvo i zatim provesti šekel-akciju.

Nadamo se, da ćemo na ovaj način moći doskora predočiti Židovsku općinu u Donjoj Lendavi za našu stvar i provesti najuspješniju šekel-akciju. (J. H.)

VIROVITICA.

U utorak dne 29. juna održalo je Židovsko potporno gospojinsko društvo »Mirjam« u Virovitici svoju II. redovitu glavnu skupštinu. Iz izvještaja funkcionara razabire se, koliko je ovo mlado društvo u kratko vrijeme s uspjehom poradilo za dobrobit jevrejskog življa u Virovitici, a naročito za ubogu širočad. Društvo hrani i odijeva stalno više siromašnih obitelji, a osim toga potpomaže razne kulturno-jevrejske institucije.

»Mirjam« je, što valja naročito istaknuti postiglo, da je jevrejski život u Virovitici postao intimniji i drugarskiji. Separiranje neke bolesne jevrejske buržoazije nestaje. Mnogo su tomu doprinijele priredbe »Mirjame«, koje su i moralno i materijalno veoma uspjele. Priredbe društva »Mirjam« su prvi istupi virovitičkog židovstva u javnosti. Priredbe društva postale su uzorom drugim društvima, koja su počela posvema da kopiraju formu tih žid. priredaba.

No najjaču stvar je društvo pokrenulo, kad si je stavilo zadaću, da jača jevrejsku svijest u jevrejske majke. Vodstvo je društva uvidjelo važnost jevrejske svijesti majke po odgoj žid. djeteta, zato si je uzelo za zadaću, da u tom smislu utječe na jevrejske majke. Tako je društvo odredilo svojim članovima, da moraju redovito polaziti službu božju, koju su do sada jevrejske žene posjećivale veoma slabo. Naravno, da se taj gest odrazuje i na djeca.

Gospojinsko društvo »Mirjam« moglo je da na svojoj II. gl. skupštini notira lijepe uspjele u zadnjoj radnoj godini, no ti će uspješni biti sigurno mnogo veći — a mi ih i očekujemo — bude li se rad »Mirjame« nacionalizovao, bude li okrenuo putem Palestine. Na čelu upravnoga odbora je predsjednica gdja. Izabela Rotter; potpredsjednica je gdja. Hermina L. Övy, a tajnica Jozefina Weinberger. (M. F.)

BROD NA SAVI.

Našeg vrlo sumišljenika i imaće oblijubljenog građanina u Brodu n. S. gosp. Ignjata Sidona i njegovu porodicu zadesio je težak udarac. U najljepjoj dobi preminula je njegova supruga uzor majka svoje djece. Pokojnica je pokopana u Zagrebu na Mirogoju uz veliko učestvovanje prijatelja ove odlične židovske porodice. Naročito je zapaženo, da su sahrani prisustvovali svi bivši žid. sugrađani gosp. Sidona, koji sada stanuju u Zagrebu.

Bogoštovna općina i Hevra Kadiša iz Broda izaslali su svoje izaslanike zajedno sa natkantom g. Hendlom, što pokazuje koliko ožalošćenu familiju štije židovska zajednica u Brodu. Gosp. natkantor Hendl otpjevao je sa mnogo osjećaja tužaljku »El mole Rahamim«.

Kako saznajemo, općinski odbor i Hevra Kadiša u Brodu, koje je vodećim odbornikom g. Sidon, sjetili su se ovom prigodom pokojnice i na taj način, da su na njezinu spomenutu položili oveće iznose za maslinova drva u Herzlovoj šumi. Toj su se akciji pridružili svi prijatelji ove štovane židovske porodice.

Ma i s naše strane izrazujemo rastuzenoj porodici naše iskreno saučesće. (F.)

STARI BEČEJ.

Spomen-slava omlad. udruženja »Ivrija« povodom 20. tamaza. — Omladinska konferencija.

(Od našega redovitoga dopisnika).

Židovsko nacionalno omlad. udruženje »Ivrija« održalo je dne 4. o. mj. spomen-slavu za blagopokojnoga dr. Teodora Herzla. Uvodnu riječ govorio je g. G. Horvat. Pjesmu »Vodje« deklamovala je gdjica Terka Gomboš. Lijep i snažan svečani govor održao je g. dr. Oto Mandl iz Novoga Sada. Iza toga odsvirao je G. Horvat na violičelu Bruchov »Kol nidre«. Na glasoviru pratila ga je gdjica B. Herzog. Na kraju je otpjevana »Hatikva«. Moralni i materijalni uspjeh je veoma dobar. Za masline u Herzlov gaj sakupljeno je Din. 1100.—, a u manjim darovima za KKL Din. 192.—.

U nedjelju dne 18. jula održat će se u Starom Bečeju predstetska konferencija omlad. udruženja iz Vojvodine (Vidi o tome Vjesnik SZOU u ovome broju Ured. »Židova«).

ELECTRO-LUX

Štromajerova 8. ZAGREB Telefon 29-24.
Univerzalni aparat za čišćenje stanova
Tražite besplatne i bezobvezne pokuse.

Vjesnik Uprave Keren Kayemeth Leisrael Ltd. za Kralj. SHS.

ISKAZ

darova za Keren Kayemeth Leisrael Ltd. za vrijeme od 1. X. 1925. do 30. VI. 1926.

Agitacija za polazak na slet. Budući da je ovaj slet od najveće važnosti za daljnji opstanak našega Sveza, jer će na njemu u velike odlučiti kako o njegovoj ideološkoj tako i o metodama i sredstvima njegova daljnega rada. Zbog toga je, da što veći dio savezne omladine podje na slet. Dužnost je svih svijesnih sav. članova da svom silom nastoje što više omladine zainteresirati za slet i povesti na slet. Neka bude geslo: svaki svijesni savezni član na slet. Neka bude geslo: svaki svijesni savezni član na slet! Ta dužnost je tim važnija što više omladine zainteresirati za slet i povesti na slet. Neka bude geslo: svaki svijesni savezni član na slet. Neka bude geslo: svaki svijesni savezni član na slet!

Sletski cirkular. Za koji će dan Misrad razaslati svoj poziv na slet u stvarima sleta. Upozoravamo sva udruženja na taj cirkular i da im je dužnost sve tačke cirkulara staviti do znanja polaznicima za slet.

Financije. Velika većina udruženja već su podmirila svoje obaveze prema Savezu. Upozoravamo sva udruženja, koja su još u zaostatku, neka ne čekaju, jer Misrad ne će biti u obzir prekasno stigla novac. (Knjige će se uskoro zaštititi!)

Svečano slovo će na ovome sletu držati član Hanhage Cvi Rothmüller.

Komisije Sav. Vijeća. Ove će godine zasjedati tri komisije: kulturno-odgojna, organizaciono-financijska i rezoluciona. Prvoj predsjedava Cvi Rothmüller, drugoj Čiča Gross, a trećoj Šalom Freiburger. Molimo sve delegate neka najkasnije do 24. o. m. jave, u kojim komisijama, žele raditi.

Hanhaga je odlučila da na Sav. Vijeću u Sarajevu nastupi i predleži izbor R. O. sa predsjednikom Šalomom Freiburgerom. U odboru su medju ostalima Cvi Rothmüller, Čiča Gross, Živko Šalom itd.

Povlastice. Kako smo već javili, imadu učesnici sleta u vremenu od 20. jula da 5. augusta o. g. 50% popusta na svim drž. željeznicama kao i na ladjama »Jadranske Plovidbe«, koje kreću između Splita i Gruža. Na vozovima se uzima povlastica tako, da se na polaznoj stanici kupi cijela karta, a na povratku se s istom kartom služi uz obično sletskoga biroa.

Prijave na slet treba da stignu najkasnije dod 15. o. m. J. Telegrafaska adresa sletskoga odbora glasi: Sletbiro, Sarajevo.

MISRAD SZOU.

KONFERENCIJA VOJVODJANSKIH UDRUŽENJA U STAROM BEČEJU.

Budući da su ovoj spomenslavi prisustvovali mnogobrojni članovi naših omlad. udruženja iz Novoga Sada, Novoga Bečaja i Stare Kanjiže održan je omladinski sastanak, na kojemu se govorilo o aktuelnim pitanjima u cionizmu a naročito o Omladinskom Savezu. Budući da će Slet u Sarajevu imati da stvori važne zaključke, odlučeno je, da će se 18. jula održati u Starom Bečeju konferencija žid. omlad. udruženja iz Vojvodine. Program je konferencije: 1. Današnja konstrukcija Saveza žid. Omlad. Udruženja (referent Albert Weiss, Novi Bečej); 2. Smjer cionističkoga rada u žid. omlad. udruženjima (Principijelni stav) — referent dr. O. Krauss, Stari Bečej; 3. Odnos vojvodjanskih udruženja prema Savezu i međusobno (referent Ernest Schaffer, Stara Kanjiža); 4. Športska udruženja i cionistički rad; 5. Eventualije.

*

Švako udruženje može na tu konferenciju odaslati jednoga delegata, koji će imati pravo glasa. Prijave imadu stići dr. O. Kraussu, Stari Bečej, najkasnije do 15. jula. Treba da se na vrijeme javi vrijeme dolaska. Konferenca će trajati od 10 sati prije podne do 6 sati poslije podne. Delegati će moći prema tome da se vrate još istoga dana. Prijedlozi k eventualijama moraju se pismeno predati vodstvu konferencije.

Ne čete se ljutiti

ako za RADIO odmah KUPITE NAJBOLJE od onoga što Vam nudi svjetski sajam:

„TELEFUNKEN“

stvorio je temelj Radiu pa postoji već 30 godina

„TELEFUNKEN“

je nebrojeno puta imitiran, ali nikada dostignut

Radio Standard

Zagreb, Mesnička ulica br. 13.

Najstarija zagrebačka tvrtka dragulja, zlata, srebra, antikviteta i satova

Josip Englsrath

Utemeljena 1850. — Telefon interurban 640

preporuča svoje veliko skladište mod. svakovrsnih prigodnih darova

kao za vjenčanje, barmicva itd. uz poznato solidnu podvorbu Klej kodeš, Menore, kiduš-čaše na skladištu. Kupuje biserje, dragulje, staro zlato i rebro, novce, antikvitete itd. uz najbolju cijenu.

Preuzima sve novoradnje i popravke uz točnu i brzu podvorbu.

M J E S T O	Sabrani iznos		Kontingent		Ispod kontingenta		Iznad kontingenta	
	Din.	p	Din.	p	Din.	p	Dni.	p
	1	230	—	—	—	—	—	—
2	1082	40	—	—	—	—	—	—
3	3198	25	11250	—	8051	75	—	—
4	136850	50	225000	—	88149	50	—	—
5	305	—	—	—	—	—	—	—
6	4952	50	6000	—	1047	50	—	—
7	16252	—	37500	—	21248	—	—	—
8	15679	10	15000	—	—	—	679	10
9	3422	—	1500	—	—	—	1922	—
10	26033	25	22500	—	—	—	3533	25
11	7512	45	7500	—	—	—	12	45
12	428	—	—	—	—	—	—	—
13	2010	—	4500	—	2490	—	—	—
14	1483	75	1500	—	16	25	—	—
15	1485	—	750	—	—	—	735	—
16	3240	—	3000	—	—	—	240	—
17	279	50	375	—	95	50	—	—
18	651	—	—	—	—	—	—	—
19	516	—	375	—	—	—	141	—
20	465	—	300	—	—	—	165	—
21	7858	25	11250	—	3391	75	—	—
22	8423	75	9000	—	576	25	—	—
23	881	—	300	—	—	—	581	—
24	7794	50	6000	—	—	—	1794	50
25	1958	50	1500	—	—	—	458	50
26	1538	17	2250	—	711	83	—	—
27	2304	70	2250	—	—	—	54	70
28	7060	25	4500	—	—	—	2560	25
29	1419	75	750	—	—	—	669	75
30	3713	75	2250	—	—	—	1463	75
31	82444	75	112500	—	30055	25	—	—
32	318	50	—	—	—	—	—	—
33	522	—	—	—	—	—	—	—
34	681	—	750	—	69	—	—	—
35	38592	65	112500	—	73907	35	—	—
36	275	—	3000	—	2725	—	—	—
37	8748	30	15000	—	6251	70	—	—
38	1000	50	1500	—	499	50	—	—
39	3000	—	4500	—	1500	—	—	—
40	486	—	750	—	264	—	—	—
41	4818	95	4500	—	—	—	318	95
42	1953	25	1500	—	—	—	453	25
43	52854	25	180000	—	127145	75	—	—
44	15189	—	15000	—	—	—	189	—
45	3678	25	3000	—	—	—	678	25
46	3374	25	7500	—	4125	75	—	—
47	5076	—	6000	—	924	—	—	—
48	797	—	—	—	—	—	—	—
49	5588	—	25250	—	19662	—	—	—
50	5234	50	4500	—	—	—	734	50
51	12182	50	3000	—	—	—	9182	50
52	8174	80	60000	—	51825	20	—	—
53	1094	—	1125	—	31	—	—	—
54	1670	—	1500	—	—	—	170	—
55	3719	50	3750	—	30	50	—	—
56	1522	—	7500	—	5988	—	—	—
57	2314	—	7500	—	5186	—	—	—
58	21949	—	30000	—	8051	—	—	—
59	20404	80	25250	—	4845	20	—	—
60	3626	—	3000	—	—	—	626	—
61	1131	50	375	—	—	—	756	50
62	225	—	1225	—	1000	—	—	—
63	10237	60	18750	—	8512	40	—	—
64	18480	50	15000	—	—	—	3480	50
65	400	—	—	—	—	—	—	—
66	162508	51	225000	—	63491	49	—	—
67	2842	50	1500	—	—	—	1342	50
68	7804	65	15000	—	7195	35	—	—
69	5350	75	4500	—	—	—	850	75
70	969	50	—	—	—	—	—	—
	790257	58	—	—	—	—	—	—

* Iznose ispod 200— dinara doprinijela su slijedeća mjesta: Djulaves, Glina, Karlovo selo Savski Marov, Vrbanja, Žepče i Stara Kaniza.

K STATISTICI

U nas se uobičajilo, da se piše o svakome kvartalu, i da se u nekoliko redaka iznosi rezultat tromjesečja. Rezultat od 790.000 (prema 560.000 u prošloj godini) nešto je podbacio i zaostao iza očekivane svote. Mi ne ćemo

da šutke predijemo preko toga fakta, niti hoćemo da tražimo olako isprike za tu pojavu. Istina je, da je teška ekonomska kriza u zemlji uplivala na rezultat sabirnoga rada, a naročito je silna elementarna katastrofa, koja je zadesila pojedine krajeve naše Kraljevine, djelovala na uspjeh ovoga tro-

VIM

Za kupatona.
Čisti i laštiti sve.

Dobiva se u svakoj trgovini i drogeriji.

**Zastupstvo i depot: Norbert Weiss i drug
Zagreb, Sajmište br. 51.
Telefon br. 7-33. Brzjavni: Norbertis.**

mjeseca, jer je baš treći mjesec, koji je inače najjači, ovaj put bio slab. Ali pored svega toga; nije se dosta radilo i u tome valja tražiti najjači razlog.

U ovome tromesečju nije provedena ni jedna oveća akcija (jer se Lag b'omer-akcija u većini mjesta nije provela), već sav prihod potječe od prigodnih sabirnih sredstava.

Najbolji su uspjeh donijele škrabice sa 119.876 dinara (Prema 47.687,52 u cijeloj prošloj godini). Ali i ovdje mi smo tek na početku našega rada. U tri kvartala ispražnjeno je svega 4020 škrabica, od toga 215 u ovome kvartalu. Kraj toga treba istaknuti, da još uvijek većina mjesta ne prazni redovito škrabice, a štoviše imade i mjesta, koja još uopće ove godine nisu praznila škrabice. U ovoj godini smješteno je 2267 škrabica, od toga u ovome kvartalu 267. Ove brojke najbolje pokazuju, koliko još treba posvetiti rada i mara ovoj akciji, da njezin rezultat uzmogne da nas zadovolji. Naravno to vrijedi za naše velike gradove Zagreb, Beograd, Sarajevo, Novisad, Subotica i Osijek. Kad bi oni u tome pogledu udovoljili zahtjevima i uputama uprave, mi bismo naš naš kontingent morali nadmašiti.

Već smo prije zagovarali izgradnju naših prigodnih sabirnih sredstava u uvjerenju, da ni iz daleka nisu iscrpljene sve mogućnosti. Tako su se lijepo razvijali Tora darovi 98.361 prema 82.525 u cijeloj prošloj godini, darivanje zemlje 330.000 prema 278.880 u 5685. godini.

Najviše je prihoda i ovaj put dala Hrvatska i Slavonija. Lijepo se razvijala rad u Bosni, gdje su na novo aktivirana neka mjesta, koja već godinama nisu figurirala u našim iskazima, a naročito očekujemo, da će se povoljno izgraditi sabirni rad u Sarajevu. Napredak pokazuje i Vojvodina, premda ona još ni iz daleka ne doprinosi ono, što bi prema ekonomskoj snazi tamošnjega židovstva mogla dati. U zadnje vrijeme se opaža živiji rad i u Južnoj Srbiji, naročito u Skoplju. Konačno valja zabilježiti i napredak u Srbiji, te istaknuti rad beogradskoga povjereništva, koje je uspjele da organizuje i obilježna manja mjesta, koja do sad nisu davala za KKL.

Kontingent nadmašilo je 27 mjesta, a ispod kontingenta ostalo je 3 mjesta. Razlog je tome, što smo mnogim mjestima tek pred kratko vrijeme povisili kontingent, pa još nisu mogli da namaknu diferenciju između starog i novoga kontingenta. Neka mjesta, koja su namicala vazda daleko preko svoga kontingenta, kao Požega, Vinkovci, ovaj su put podbacila. Uzrok se u tim, kao i još nekim mjestima, ima da traži jedino u teškim ekonomskim prilikama.

Prilblizujemo se koncu sabirne godine. U četvrtome kvartalu valja provesti dvije akcije, to Herzi-akciju i Tišri-akciju. Ove dvije velike akcije zajedno sa prigodnim akcijama, škrabicama, Tora darovima i Pinkas knjigom mora da nam osiguraju namaknuće kontingenta. Neka svaki povjerenik izvrši upute uprave, kojima kako može da udovolji, pa će rezultat biti povoljan. Pozivamo naše povjerenike na intenzivan rad, a svi su sumišljenici dužni da ih pomognu u njihovom nastojanju.

Uprava Keren Kayemeth Leisrael
Ltd. za Krajevnu SHS.

ISKAZ BROJ 17.

Za vrijeme od 15.—30. juna 1926.

ŠKRABICE.

Sarajevo: S. Reiss 82.50, Majer Rappaport 12, Rafael Mošo Atijas 14.75, Markus Reiner 15, Mazalta Atijas 41.75, Lina Bararon 11.75, nadporeznik Altarac 10, Mozes Landes 10, David Mondšajn 30, Herman Leichner 15.75, ing. O. Grof 20, Jevrejska škola 54.75, dr. Moric Levi 19.50, Sara H. Montilja 19.25, Albert S. Papo 17.75, Aron S. Albahary 16.25, Jnda Montiljo 22, Ovadjia Finci 10, Hajm L. Ozmo 10, Aron S. Albahary 60.25, Isidor A. Papo 14, Jevrejska banka 16, Montilja, i Sinovi 55, Simon Katan 15, Union klub 75, A. Israel 16.50, Jakov Alkalay 80, S. Hahamović 18.25, Friedmann 45.75, Cili A. Altarac 60, Ester I. G. Papo 75.75, Rifka Papo 32.75, Izidor Levi 16.75, Abr. Is. Levi 20, S. Gross 13.25, Krausz 31.50, Gondice Pinto 20, Eliša A. Musafija 30, Atijas 20, Musafija Schnetreppl 92.50, Leon Ozmo 21, Albert S. Abirun 90, Jakov A. Kabiljo 20, Santo M. Papo 19.75, Jakov A. Montiljo 10, Josef Hirschl 11, Isidor I. Levi 14, Salomon Hadzi L. Alkalay 10.25, Sal. Musafia 14.50, Gabriel Levi 28, Albert

Atijas 14.50, Lunči Levi 23, Sal. E. Kabiljo 15, Mirjam J. Altarac 23.50, Avram Eškenazi 13, Herman Taubmann 12.25, Jakov Maestro 12, Izrael Altarac 24.75, Jakob Pinto 18.75, Liza Levi 35, Bianca Pinto 10, Santo Papo 17, Pinkas Lindori 10, Mordo Ovadjia 11.75, Nehama Perera 13, Iso Hermann 19, Vili Ast 12, Josef Baruh 30.75, Kantor Altarac 28.50, Leon Finci 12.50, Dr. Goldberg 20, David Hermann 10, dr. Sonnenfeld 46.25, Ignac Neuer 17, Avram Maestro 22.75, S. A. Eškenazi 12, Atijas 10, Daniel i A. Kajan 20, Braća Finci 13.75, David Kamhi 10, Maks Hofbauer 130, B. Ast 20, Avram Altarac 18.25, Matilda Montilja 43, David J. Baruh 50, Josef Altarac 17.75, Šabetaj Albahari 16, Majer Karlo 70.50, Roza Neumann 36, Moric Koffer 15.50, Mihael Blum 21, Viktor Klein 15, Helene Lehr 13, Spiegel 11, Hermann Dohanj 13, Jakov Kabiljo 20, Samuel Fertig 50.75, Estera Alkalay 20, Sal. Pollak 20, Josef J. Maestro 26.75, Rahela Glaser 12.25, Zaharija Segal 20, David Katan 28, Olga Katan 14, Bencion Musafija 34.25, Moše Hajm Alkalay 10, Ernst Salzer 10, Hram Bet Tefila 1536.75, Hramovi Veliki, Novi i Olat Haboker 1243.50, — 61 škrabica 350.75

Beograd: Šabetaj Ruben 24.75, Fingerhut 15.50, Julijana Hara 110, Avram A. Baruh 100, Matilda Baruh 45.50, Aleksandar Gruber 128, David Ješua 8, Regina Kalmić 70, Roza Daviča 93.50, Rašela Pijade 45.50, dr. I. Eškenazi 45, Gedalja 28, Laura Ruso 520, Klarica Alkalay 100, Naftali Levi 21.50, Klub Jedinstvo 10.50, Avram Farkić 28, Lazar Kalmić 76, dr. Alkalay 441, David H. Melamed 284.50, dr. Margulies 10, Kalman Lebl 13, dr. H. Testa 56.25, Bioskop Opera 103, Društvo Samson 54

Smederevo: Adanja I. Levi 177, Josef Levi 110, Maga Nachmias 86, Jakov Avramović 60, Jakov Ozmo 34, Smederovska sinagoga 32, Beti Mandl 29, Beti Pinto 30, Leon Farchi 25.50, dr. I. M. Farchi 25.50, Josip Azriel 21, Moša Albahari 20, Markus Krigel 12.50, Moša Levi 10.50, Marko Pijade 7

Bjelovar: Mavro Ackermann 10, Žiga Altmann 13.50, Beck Lavoslav 27.50, Bog. općina 86.50, Bela Bürgner 17, Doris Isidor 25, Ljudevit Fuchs 23, Hugo Fürst 13.50, dr. H. Gottlieb 10, David Herrnstein 20, Lav. Hirschl 10, Mira Hričić 10.50, Kraus Bernhardt 10, Kraus Oto ing. 10, Kraut Emil 12, Ignac Lackenbacher 10.50, dr. D. Ländler 12, Vilim Lauš 22, Filip Lipsić 10, ud. I. Lövy 10, dr. Bela Milhofer 10, Ernest Pollak 12, Žiga Pollak 12, Judita Steiner 12, Koloman Steiner 11.50, Ladislav Stern 14, Stern Makso 10, prof. Jos. Semanic 12, prof. R. Šaj 10, vet. Ferdo Svrljuga 30, Rudolfi Weber 10, Dane Weiller 18, Irena Weiss 40.50, Sig. Weiss 13, Mijo Wolkenfeld 13.90, Ignac Scheiber 12, Elvira Weber, 10, — iz 3. skr. 21.50

Požega: Sam. Haas 22.75, Sal. Haas st. 11, Robert Stein 12.50, Mavro Haas 22, Mavro Steiner 20, Vilim Blum 12.50, Ilija Kohn 10, Jakob Schillingler 18, Hram 20, »Hagbor« 19, Trgopromet 10, Lujo Pollak 10, Jakob Geršković 38.50, Leo Steiner 25, Julijo Frim 68.25, Sam. Spitzer 22, Žiga Gerstmann 22, Jakob Neumann 19, Lola Adler 10, Josip Ungar 22, Viktor Schledt 23.50, iz 10 škrabica 43.55

Novska: I. Dragoner 20, Emil Hirschl 42, Ignac Rechner 34, Rudolf Spiegler 23.50

Zavidović: A. Bariš 11, Sara Kabiljo 12, L. Musafija 10, I. Stern 10, A. Müller 10, B. Rozenrauch 10, iz 10 škrabica Din. 66.50

Glina: Grünwald 38.50, Kohn 10, M. Spitzer 18, J. Weissenstern 13, 1 škrabica 4

Čakovec: Oto Jungwirth 178.75, Julko Hoffmann 40, Berta Kovač 13.25, A. Sternberger 10, Sam. Njiri 13.50, Zohr i Neumann 10, Kavana Royal 10, Lj. Neufeld 10, dr. I. Grünwald 16, ud. H. Pulai 15.75, Šandor Weiss 32.25, Žid. oml. društvo 35, iz 10 škrabica 44.50, Hermina Stern 20, Braća Majer 12, Magoli Fischer 12, Sam. Baumsteiger 10

Gračanica: Dr. M. Mondšajn 191, Braća Papo 35, Benjamin Pinto 50

Zagreb: I. Neumann 12.50, D. Haas 10, A. Hirschl 10, A. Neumann 10, »Nova knjizara« 12.50, Adolf Kremer 25, Markus Weissmann 16.50, Margit Klein 9, Štefa Salzberger 10.25, Braća Kastl 10, dr. O. Heim 16, Lujo Fischer 15.50, A. Dragoner 12, S. Dresner 173.50, J. Herzberger 23, Judit Kohn 47, J. Schlesinger 48.75, Sauerbrunn 36.50, H. Schley 38.75, S. Rosenberger 12, R. Herzer 15, Engel 219.75, dr. G. Jellinek 20, K. K. L. ured 23

Sombor: Hegedüs Oskar 50, Gijula Stein 14.50, Karol Keszler 40, Nandor Robiček 17, Imre Gomboš 26, Leo Zahler 10, Imre Hajoš 18, Leo Lifschitz 10, Vilmos Lövy 10, Ign. Grün 10, Konditor Grünberger 46, Heinrich Oblath 30, Emil Racz 29, Frida Mosković 25, Šandor Stein 15, Lebović Pal 35, Lebović Pal 10, Adolf Szeidner 22.50, dr. A. Glanz 51, Andrija Löwinger 35, Fülöp Darvas 36, Pavle Deutsch 51, Jenő Altmann 20, Luisi Goldberg 14, dr. Smon Guttmann 40, Mano Vamosi 30, Weidinger 50, Frigyes Weidinger Din. 30

Križevci: Zora Hirschberger 94, Jakob Hirschl 20, Josip Goldberg 11.25, Sam. Grossmann 74, Max Pscherhof 54, M. Deutsch 20, Ferdo Goldschmiedt 20, Žiga Karičić 90, dr. Drag. Weiss 218, Vjera Schwarz 45.75, Zlata Hoffmann 66, Elsa Hirschl 80, Mavro Deutsch 22, Vilko Schwarz 40

Tuzla: M. Bosković 10, Hermann 35, Drechsler 25, H. Wiesler 27, Blatt 11, J. Romano 20, Sakom I. 40, N. Friedmann 15, R. Danon 40, Domany 25, A. Finci III, Fürth 20, Halberstam 20, Goldstein 16, Breiner 35, dr. Laufer 12, Blatt 10, Eisenstein 25.75, R. Danon 39.50, R. Altarac 13.85, L. Finci 14.50, Karger 14.50, Breiner 22, Klein 10, dr. I. Rosner 15, iz 15 škrabica 70.25

Veliki Bečkerek: Sombor: Fischer Bernat 31.50, Santo Isidor 30, Szegő Ruža 10, Samu Heksner 11, Deže Fassmann 20.50, ud. dr. G. Isidor 12, Lajoš Drehlich 37, Sam. Molnar 33, Adolf Wudl 20, Simon Fischer 11, Mihajlo Kirschner 23, Ljot Bergl 13, Boži Holzer 10, Leo Licht 16.50, Deže Röder 29, Izo Rein

10.25, dr. Rona Gyula 10, Armin Schaffner 13, Albert Lard 20, G. Teltock 11, Vilim Klein i drug 90, Andor mošer 20, Gabor Vamošer 11, Erport d. d. 20, N. Perlman 13, Bernat Gross 23, Fülöp Wänter 10, L. Földvár 10, Hay 10, Czeisel Josip 50

Požega: Fessel Cvi 30, S. Gross, Kutjevo 31, Bela Gstein 34, Vilim Blum 13.50, Haas Samuel 24, Lujo Pollak 10, Robert Stein 10, Jakob Geršković 13, Herman Kohn 10, vrvro Steiner 23.25, Lola Adler 20.20, Trgopromet 10, Jakob Neumann 10, Julko Frim 45, Jakob Schillingler 10, Adler 20, S. Grünwald, Begtež 14, Ungar Josip 30, Sam. Haas V. Schmiedt 47, Hram 10.75, iz 11 škrabica 28.15

Sisak: Nadica i Zdenko Ferić 36.50, Jakob Heumer 37, Nada Heisz 17.75, A. Rosenfeld 10, F. Lichtenberg i Trmann 19, S. Strasser 35, B. Majer 10, Max Deutsch 64, Žiga Jinker 12, Rudolf Steiner 13, Max Hirschler 34, Ad. Katič 20, dr. Herlinger 10, B. Schwabenfittz 47.75, iz 10 škrabica 42.30

Beograd: Jelena dra. D. Albal 450, Santo Simonović 37, Berta Trajer 60, Sima Leović 33, Mila B. Nksim 35, »Jedinstvo« 20, Klub »Sloga« 31, B. Ahmushino 40, L. Safati 4, N. Kalderon 16.50, dr. D. Alkalay 46, Stela Ruso 6, Gedalja 20, Pijade 10, B. Karića 102 I. Bararon 106, Avra Koen 90

Ruma: Sig. Reich 15.50, Josip Braun 12, Gabor Weiss 28, Bernat Stein 10.50, Natan Weiss 25, Josip Rosenzweig 10.50, rab. V. Goldstein 10, Hermann Klopfer 10, Bela Heiser 33, Unterberger 44.50, 7 škrabica 40, razlika 10, Bern Fischer 13, Braća Weiss 16, Bela Roth 30, Gerson Müller 10, Filip Skopal 10, ud. Rächtmann 10

Zemun: Edo Beck, Indijia, 504.50, Josip M. Sasson 21, Bery Binder 183.55, Gizela Herzl 146, Sal. Scheer 107, Iša Darsa 83.50, I. Taglicht 80, Leop. Friedmann 75, Moris Anaf 50, dr. H. Urbach 50, Hermina Grossmann 34.50, S. Lövy 22, Jakob Klopfer 20.85, Josefina Fischer 19.35, Emanuel Samlaić 16, Emil Herzl 20, dr. S. Sonnenfeld 15.20, dr. A. Schil 13, Jakob K. Lövy 13, Laza Rosenberg 11, Herman Bihari 10, iz 7 škrabica 37.20

NORDAU AKCIJA.
Sarajevo: 475.—
Skoplje: 416.—
Križevci: F. Weinberger 20, A. Hoffmann 20, V. Hirsch 20, M. Subinski 20, Ž. Karičić 20, L. Koch 10, Z. Goldschmiedt 10, J. Hirschl 20, Z. Hirschberger 20, N. Goldschmiedt 10, M. Schwarz 10, V. Schwarz 20, dr. Weiss 10

ŠAVUOT AKCIJA.
Beograd: Eduard Miler 25, Olga Feldmann 45, Ela Bachrach 12.50, Mandbaum-Zidverz 85, Fami Bulz 14.25, Edith Messinger 46, Mici Levi 361, Zenka Konfino 23, Paula Konfort 85.50, Venedija Alkalay 79, Rašela Koen 159.50, Johana Alt 307, Konforti Mosić 48.50, Matilda Medina 35, Rena Medina 80, Ela Levi 27, Viktorija Levi 134, Berta Semo 209.50, Matilda Karičić 103, Matilda Elias 399, Nika Leović 26.50, Sofika Levi 91.50, Kalef Samujlović 109, Žoli Elias 52.50, Berta Levi 28, Ž. Elias 13.50, Flora Vajt 41, Neli Avramović 25, Meti Adanja 63, Matilda Beraha 20.50, Robert Beraha 21, Manojlović-Benaroja 100.50

Sanski Most: 86.—
Bačka Topola: 100.—
Smederevo: Na doručku kod Adanja-Levi sakupila Leika Adanja, M. Mandil, B. Rafajlović 90.—
Zagreb: Za prodane kalendare 75, za stranu valutu 175, Milhofer prig. svoje promocije 200, Hirschler za nadjenb 10 460.—
Sarajevo: Simon Katan 100, »La Humanidad« godišnj priloa 1000 1100.—
Sisak: 500.—
Pakrac: 225.—
Slatina: 100.—
Čakovec: 250.—
Niš: 500.—
Zemun: 67.—
Bjelovar: Oskar Rosenberg prig. vjenčanja Else Weiss sa g. Milan Majer 20.—
Kosovska Mitrovica 327.—
Tuzla: Prigodom Šavuot sakupile: Ernica i Esperanza Atijas, Erna Finci, Blanka Altarac, Irena Breiner, Magda Bokor, Ernica Danon, Zumbula Kohen 240, Omladina na izletu 20, M. Altarac izgubljenom oklada 10, na Lag baomer sabrali: R. Danon 71, i Martoš 36, E. Leker 35, I. Breiner 66, Finci Domanj 175, E. Atijas 86, Beba Finci 25, Romano i Danon 30 795.65

Sombor: Eugen Vamosi 50.—
Subotica: »Hakoah« prig. Nordau-proslave 110 110.—

OPĆI DAROVI 29.56.75

100.—
90.—
175.—
460.—
1100.—
500.—
225.—
100.—
250.—
500.—
67.—
20.—
327.—
795.65

4694.65

DAROVNA KNJIGA
Zagreb: Prig. Brit mila Gijuro Vajda 480, prig. smrt Hinko Herzer 1000, prig. Brit mila E. Friedmann 64.50, prig. vjenčanja D. Gorjan—ing. Wolkenfeld 370 1914.50

Beograd: Na vjenčanju Levi—V. Mevorah 260, Albahari—Menahem 130, Albala—Mandilović 101, Pijade—Baruch 410, Medina—Nachmias 880, na avel pok. Sara I. Majo 336.60, David Adut sabrao u Rojču 51.15, Klara Nafusi u Vrnja 316.50, na svadbi Venere Pijade—Baruch 286, na Brit mila I. Adanja 111 2882.25

Bjelovar: Prig. vjenčanja Else Weiss—Milan Majer daruju: Albert Steiner 30, Hinko Weiss 25, Josip Weiss 10, Al-

er 10, Božidar Plick 10, Milan Majer 20	105.—
Čakovac: Obitelj Kohn	50.—
Sarajevo: Sakupljeno na vjenčanju Anica Altarac—Mario	100.—
Križevci: Prigodom Barmicva Otto Strauss daruju: A.	
Schmiedt 50, Jakob Hirschl 50, Sam. Grossmann 50, Ljud.	
Strass 50, Žiga Klarić 30, dr. Weiss 20	250.—
Vukovar:	1150.—
Beograd: Članovi I. N. F-a za Samoila sina I. Kalef 570,	
C. O. 300, Šef. organizacija 70	940.—
	7391.75

DAROVİ ZEMLJE.

Skoptje: Na svadbi Avram Ergas—D. Beraha 165, Ergas na svadbi Samuel Zozef—Sara Aboav Din. 200, Zozef 495.—

Bjelovar: Dragi Steiner sa sabirnim arkom 60.—

Zagreb: Dr. Perlberg 1000, Milan Katsl 100 1100.—

Karlovac: 2000.—

Beograd: Crkveno školska jevrejska općina god. prilog 10, na vjenčanju Pinto Koen 470, Ašerović—Šuri 137, Mandlović 290, Amarilja—Koen 450, L. Albahary—Alta 550, Konfino—Menaše 233, diplome umjesto cvijeća podica R. Koen G. I. B. Josifa—Z. Mandil 100, porodica Tra—Z. Mandil 50, por. Kavison—Z. Mandil 30, prilog Klarica 50, Brit mila sina Mjke Pinto 111, diplome umjesto 50, Merkađe Pijade, pov. vjenčanja Amariljo—Koen 50, pruzi Mjka Avramović na veridbi Bearon—J. Davičo 50, S. Isak na veridbi Davičo 50, Avram Judić Dušanu Ta— za rodjendan 30, Soma Leović Lazi Befusifu 30, umjesto ručka supruzi Nahman Levi pok. B. Alkalay 100, Josif Ka— 10, na svadbi O. Azriel—V. Ašerović 320 6111.—

Zemun: Na kongresu rabina sakupilo dr. Urbach 740.—

16.506.—

DAROVİ U HRAMU.

Našice: Hugo Singer	50.—
Zagreb: Šik Oton 200, Neuberger 100, dr. Njemirovski	1030.—
1000	
Beograd: I. M. Alkalay 50, P. Winterstein 100, I. M. Al—	
halay 50, Moša Konfino 20,	220.—
Smederevo: Zadik Levi	30.—
Bjelovar: Gustav Deutsch 10, Ladislav Stern 15, Avram	
Grünberger 10	35.—
Sarajevo: Iso Herman 50, Moric Altarac 60,	110.—
Travnik: Haim Papo	50.—
Čakovac:	5.—
Subotica: Leopold Berger, Lajoš Bröder, Hinko Löven—	
thal, Josef Pollak po 50, Iganac Kadaš 10	210.—
Zemun: Dr. Urbach	60.—
	2070.—

PROVIZIJE »FENIKSA«.

Zagreb:	11.484.37
---------	-----------

FILM.

Čakovac:	1010.—
Zenica:	466.—
Sarajevo:	2000.—
	3476.—

PIREDBE.

Zagreb: I. obrok od čajanke	5322.50
-----------------------------	---------

HERZL AKCIJA.

Glina: Sab. arkom	56.—
Zemun: Moric M. Sasson	100.—
	156.—

MASLINE.

Sarajevo: Ovadia Fincl na ime kćeri Nehame 90, Moise	
D. Salom 5 maslina na ime pok. oca Dankeja 450	540.—
Brod n. S.: Rudolf Fuchs 100, I. Steiner 100, M. C. O. 40	
na ime pok. Katice Sidon	240.—
	780.—

PREGLED.

Iz Bosne, Hercegovine	12.661.50
Hrvatske, Medjumurja, Slavonije	36.179.77
Iz Srbije	19.260.—
Iz Vojvodine	6.094.—
	74.195.27

SPECIFIKACIJA DAROVA OBJELODANJENIH U ISKAZU BROJ 16.

MASLINE.

Brod n. S.: Na ime pok. Katice Sidon masline u Herzlovoj šumi daruju: zlr. bog. općina 500, Hevra Kadiša 500, dr. J. Avramović 100, Merkađić i Gardoš 100, Lavoslav Majer 50, Ervin Müller 50, Sofija Blau 50, Drag. Mahler 50, Grossmann i Weiss 50, Hinko Ornstein 50, V. Rothmüller 50, I. Sidon 50, ob. Mirko Tkalcic 50, V. Fürst 30, V. König 30, Ed. Friedenfeld 30, Kamla Török 20, Marko Hirschl 20, Joki Mautner 20, Gerson Glücksmann 20, Mano Hendel 20, Julio Engel 20, I. Hincclauer 10, Julio Klejn 10, N. Šalamon 10, Adolf Schnitzler 10, Berta Schwarz 10, D. Weiss 10, Ig. Neumann 10, M. Gottlieb 10, Bertold Bachrach 10, Max Sessler Din. 10 1960.—

DAROVİ ZEMLJE.

Brod n. S.: Dr. Bela Milhofer, Bjelovar prig. god. svojih roditelja Samuela i Franciske Milhofer 2000.—

Židovsko gombalačko športsko društvo „MAKABI“ u Zagrebu

Čini ovime svoju žalosnu dužnost te objavljuje, da je dne 3. jula t. g. preminuo nakon kratke i teške bolesti redoviti izvršujući član lakoatletske sekcije

Rudolf Sitzer

absolvent graditeljske škole

te je 5. jula t. g. sahranjen na žid. odjelu groblja na Mirogoju. Vrijednome svome i zaslužnom članu Makabi će sačuvati trajnu uspomenu.

ANTUN SEĆEN

Modna krojačka dvorana za gospodu

ZAGREB

Ilica broj 77. Telefon 28-87. Izradjuje odijelo po najnovijem i najmodernijem kroju. - Vanjske narudžbe obavljaju se najbrže i najtočnije. Imade uvijek na skladištu najmodernija engleska sukna.

Najljepši dar za BARMICVO —

Fotografirati može svaki

jer dobije za 220.- Din. cijelu opremu i to

- 1 fotografski aparat velič. 4 1/2 x 6 cm,
- 1 rubin crvenu svjetiljku za tamnu izbu,
- 12 fotografskih ploča veličina 4x6 cm,
- 10 svjetlo osjetljivih papira vel. 9 x 12,
- 1 razvijatelj za razvijanje ploča i slika,
- 1 fiksirna sol za fiksiranje ploča i slika,
- 1 zlatnu kupku za fiksiranje slika,
- 1 ramu za kopiranje slika,
- 2 zdjelice za ispiranje ploča i slika,
- 1 knjigu sa uputom za fotografirati.

Isto u veličini 9 x 12 cm sa original Verax-kamerom i stativom samo D. 700.—

FOTOREKORD

Zagreb, Ilica 22.

CIPELE

gradjanske i bakandje dobiju se najbolje i najjeftinije samo kod

Trgovina cipela i gamaša

IGNJO MOLNAR

Zagreb, Draškovićeve 4. Telef. 16-01

כשר RESTAURACIJA

M. KOHN

ZAGREB, JELAČIĆEV TRG 19. I.

Menu počam od 15 din. (više vrsti jela). Primaju se abonenti u i izvan kuće.

„Gaby“

Kitničarija i parfumerija

Zagreb Nikolićeva 11.

Željezne krevete

i ostalo željezno pokućstvo izradjuje najsolidnije „ZMAJ“ D. D. ZAGREB Petrinjska ul. 3 Tražite cjenik!

Atelier steznika — Zavod za piliranje i ažuriranje

Ema Buxbaum
Bregovita ulica 1.

preporuča: steznike po mjeri iz najboljeg francuskog materijala. — Veliki izbor gotovih steznika, trbušnih pojasa i prslučica. Čišćenje i moderniziranje uz umjerene cijene. Izvodi endlanje i uendlanje u rublje, zastore i haljine.

POZOR! TKO HOĆE K FILMU?

Prva domaća tvornica filmova je osnovana, te je u pripremi insceniranje 6 filmova sa domaćim silama. — — — Da se uzmogne po uzoru stranih i dobre domaće filmove inscenirati to je uprava pod vodstvom poznatog filmskog režisera osnovala **filmsko-glumački tečaj. Dame i gospoda** (mladji i stariji) koji se žele za filmske glumca izobraziti, neka pošalju ponude sa slikama, te će biti pozvan na pokus. Uvjeti, upute i prospekt besplatno.

Ponude se moli pod „FILM“ na upravu.

HOTEL ROYAL

Vlasnik Milan Čanak

ZAGREB, ILICA BR. 44-46

Udobne sobe, odlična kuhinja prvorazredna posluga.

Vlastiti autobus za otpremu putnika i priljage sa stanice i na stanicu.

V. Pandić

gradjevna i umjetna bravarija Katićeva 12. ZAGREB Telefon 5-26.

Sigurnosnih brava uvijek na skladištu.

Strogo

כשר

Mesnica
Al. Feliks
Petrinjska 6.

NAJBOLJI I NAJJEFTINIJI

ORMARI ZA LED

(EISKASTEN) KOD

„JAVOR“ D. D.

prije I. HRVATSKA STOLARSKA UDRUGA ZAGREB, STROSSMAYEROVA 10

TEHNIČKI BUREAU

„TEBIN“

Telef. 27-04 - ZAGREB - Preradovićeve 18

Stock MICHELIN autoguma. — VARTA-TUDOR akumulatori. EISEMANN dijelovi. — Zavod za vulkaniziranje guma. — Autopribor i autopotreštine. — Punjenje i popravak akumulatora. — Benzin i ulje.

Slušalice „Blaupunkt“ su najbolje

Komad 190. Dinara

Dobivaju se kod -Jugoradio- Zagreb, Zrinjski trg broj 1.

